

100 put

Institut for Psykologi ^{KU}
Andet(hed)

Indput no. 1, 55. årgang København, oktober 2023

Layout

Angelika Bowes
Emma Holm Jarnbye
Josefine Bechgaard Lisse
Mie Chan Mian Schmidt (ansv. layout)
Oliver Tønning
Olivia Østergaard-Clausen
Regitze Langager Christensen (ansv. layout)

Skribenter

Asger Bernsen
Ditte Marie Thiemer Hilbert (ansv. redaktør)
Gustav Egede Kristensen
Iben Berndt
Katrine Vedsø Jakobsen
Maria Voulgaris Valeur
Marie-Louise Olsen (ansv. skribent)
Morten Vifeld Issa
River Lyngaa
Sarah-Emilie Gundolf Josiasen

Tekstredaktører

Carla Augusta Bernstorff Justesen
Cecilie Maria Kornum
Ditte Haar Laursen
Frederikke Sørensen
Karoline Brogaard
Louise Grønlund Haugaard Johansen
Ulrikke Gry (ansv. tekstredaktør)

Visual

Anna Sofie Andersen
Maja Koch Nielsen
Monika Maria Yazdani
Natascha M. R. Hansen
Sara Bjerremann Ellehøj
Ursula Teodora Skov Moeran (ansv. visual)

Hjemmeside

Daniel Christian Sander Jensen

Omslag

Maja Koch Nielsen

Boganmeldelser

redaktion@indput.dk

Økonomi

redaktion@indput.dk

Annoncering

redaktion@indput.dk

Eksterne indlæg

Alle er velkomne til at bidrage med indlæg som eksterne skribenter, dog påtager redaktionen sig intet ansvar for materiale indsendt uopfordret. Eksterne indlæg indsendes til redaktionens mailadresse med relevante kontaktoplysninger, herunder navn, mailadresse og evt. telefonnummer. Redaktionen forbeholder sig retten til at udelade, redigere og forkorte indsendte indlæg samt indsætte billeder og illustrationer. Dette vil dog ske under kommunikation med den eksterne skribent.

Indlæg bragt i Indput

Indlæg bragt i Indput repræsenterer alene skribenten eller skribenterne og er således ikke et udtryk for Foreningen Indputs holdning, medmindre dette klart fremgår af artiklen.

Tryk

Frederiksberg Bogtrykkeri

Udgivet af

Foreningen Indput,
Institut for Psykologi, KU

Kontakt

Foreningen Indput
SAMF, Københavns Universitet
Øster Farimagsgade 2A, 1. Sal
1353 København K
redaktion@indput.dk
www.indput.dk

LEDER

Velkommen til endnu et Indput, denne gang med temaet *Andet(hed)*. Idéerne flyver gerne omkring, når vi i redaktionen skal overveje, hvilket tema vores næste blad skal have. Hvad vil vi gerne skrive om, og hvordan gør vi det relevant både i forhold til psykologien og i forhold til jer, kære læsere? Dette blads tema har ikke været svært at tage hul på, for det andet og andetheden vækker nok en intuitiv resonans i de fleste. Det andet både fremhæver det almindelige og står også i relation til det noget, som dette er andet fra. Intet foregår i et vakuum, heller ikke psykologien, selvom den en gang imellem meget gerne vil. Dette skriver en skribent om i artiklen **Neutral?** på s. 16, hvor du kan læse om diagnostiske kriterier, og hvordan symptomer vurderes som psykopatologiske ud fra gennemsnitlighed og derfor er bundet til kulturen og det sociale. Skribenten skriver: *"Jeg vil postulere, at når man ikke kan se, hvor et koncept som fx normalitet kommer fra, når det maskeres som 'neutral', som 'facts' eller som 'observeret objektivt i verden', påtager det sig en neutralitet, som kan være voldelig, da det skjuler sin agenda. Intet kan undsige sig at se på noget med 'et bestemt blik'."* Med udgangspunkt i dette og andet argumenterer hun for genindførelsen af primærlitteratur og bredde i pensum som en forudsætning for at kunne bedrive en meningsfuld og etisk psykologi, da ingen videnskab kan være objektiv, men altid reflekterer et erkendelses-objekt, altså et særligt udvalgt blik på noget, som eksisterer i verden. I relation til dette kan du i artiklen **Psykologiens mange ansigter** på s. 22 læse om usynlig magt, synlig magt og ideologisk gennemsyrende magt: den magt, som gennemtvinger et særligt blik eller en særlig forståelse, og som i allerhøjeste grad må siges at være en del af det psykologiske landskab. Om den gensidige påvirkning mellem psykologien og samfundet. Og om de mange mulige psykologier, som kunne findes.

Andetheden begribes også med et indefra-perspektiv i artiklen **Jeg er ikke syg, jeg er bare sygt god til at opleve livet** på s. 19, hvor skribenten skriver sig ud af et sygdomsparadigme og ind i neurodivergensens paradigme, hvor det at være noget andet måske netop betyder, at man på nogle måder oplever verden anderledes, og at det er i mødet med en verden, som forventer noget specifikt, der opstår mistrivsel. En insisteren på, at det at være andet end mange andre ikke nødvendigvis er negativt, men bare er. I **Om andethed og fisk** på s. 28 kan du læse om en anden form for andethed, nemlig den, hvor det at være noget andet måske mest af alt er et spørgsmål om kontekst. Og om at andethed og lighed er gensidigt skabende.

Kroppen har også historisk set været behandlet som noget andet end psykologien. Denne forståelse udfordrer kropsfænomenologien, og en skribent har gennem breve og refleksioner forsøgt at forholde sig til sin egen relation til kroppen i artiklen **Sproglige og andre manøvrer jeg udfører for at gøre min krop til noget andet end mig selv** på s. 38. Du kan læse om at blive gjort til noget andet på baggrund af sin seksualitet, og hvordan dette påvirker mulighederne for kærlighedens udfoldelse i **Bag lukkede skabsdøre** på s. 32.

Alt dette – og meget, meget mere – kan du læse i dette kærlighedsbarn af et blad, som vi håber får dig til at reflektere over psykologien og livet på nye måder.

God læselyst!

På vegne af redaktionen,
Ditte Marie Thiemer Hilbert ■

Indhold

Indput no. 1 | 55. årgang | oktober 2023

Faste indput

- 3. Leder**
Indput byder velkommen
- 9. Side 9 spådomme**
Læs spådommene for efterårssemestret og efterårsferien her!
- 10. Nyt fra Psykrådet**
Public service til psykologistuderende
- 13. Ind under huden**
Mød Indput-redaktionen
- 50. Stafetten**
Mød Mærk Schram Christensen
- 53. Iris Murdoch-bogmærket**
Få dit eget Indput-bogmærke
- 54. Psyk&Tværs**
Vind et gavekort til Academic Books

16. **Neutralt?**
Det vigtige blik for teori og politik i psykologiske koncepter
19. **Jeg er ikke syg, jeg er bare sygt god til at opleve livet**
En fortælling om, hvordan ADHD og autisme også kan opleves
22. **Psykologiens mange ansigter**
Et refleksionsrum over psykologiens mange ansigter (og magt)
26. **Den anden side**
Dialektisk spøgelseshistorie
28. **Om andethed og fisk**
Følelser og fornemmelser om andethed, lighed og det farvand, vi svømmer i
32. **Bag lukkede skabsdøre**
Jeg forstår nu, det skal gemmes væk bag lukkede skabsdøre for at kunne accepteres
34. **En anderledes miniguide til et andet studievalg**
Andre veje til uddannelse, under andre omstændigheder på CSS – helt fordoms(fuld)t frit
36. **Om mellemmenneskelige magiske øjeblikke & kærlighedens erkendelse af den anden**
Et filosofisk essay over en nytænkning af kærlighedsbegrebet
38. **Sproglige og andre manøvrer jeg udfører for at gøre min krop til noget andet end mig selv**
Om at være i verden med en krop
42. **I skyggen af andetheden; dansen mellem tro og tab**
Et digt om sorgens andethed og meningstabets meningssøgen
44. **Normalt holder jeg op med at lytte, hvis folk stikker mig en fuckfinger, men Amina Elmi er undtagelsen**
Anmeldelse af Barbar [TAVSHEDENS OBJEKT]
46. **Filmhjørnet: 3 film om andet(hed)**
Film anmeldt: Seconds, The Father og Under the Skin

Tema: Andet(hed)

Andre indput

Program for Den Alternative Forelæsningsrække

Se efterårsprogrammet

Kursusgruppen

Se programmet for efteråret 2023

6.

7.

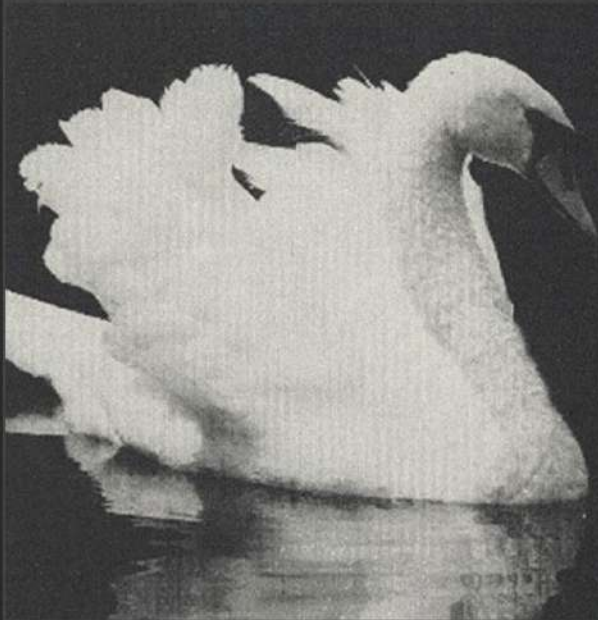
PSYKRÅDET & INDPUT PRÆSENTERER

DEN ALTERNATIVE FORELÆSNINGSRÆKKE

EFTERÅR 2023

HVER ANDEN FREDAG 16-18:30 LOKALE: CSS 1.1.18

LÆS MERE PÅ DENALTERNATIVE.COM

15.09 **FREDERIK STJERNFELT**
DEN NEGATIVE OPBYGGELIGHED

29.09 **MIRA C. SKADEGÅRD**
NÅR DISKRIMINATION BLIVER EN USYNLIG
NORM: EN INTRODUKTION TIL
FORSKELLIGE DISKRIMINATIONSFORMER
OG -DYNAMIKKER

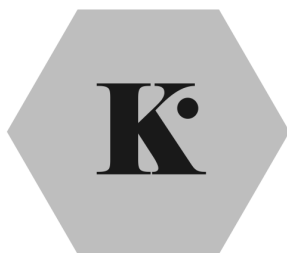
13.10 **DITTE WINTHER-
LINDQVIST**
UVISHED OG HÅB - SORG OG
OMSORG UNDER KLIMAKRISEN

27.10 **AGNES RINGER**
KAMPEN OM DET PSYKIATRISKE
SYGDOMSBEGREB

10.11 **SUSANNE EKMAN**
NÅR VELFÆRDSARBEJDE BLIVER TIL
VANTRIVSELSARBEJDE - OM SYSTEMISK
OVEROPHEDNING OG EKSPLOSIONEN
AF NEGATIVE SPIRALER

24.11 **STEEN NEPPER
LARSEN**
KRITIK AF DEN KOGNITIVE
KAPITALISME OG KREATIVITETENS
INDFANGNING

KURSUS GRUPPEN

BYGGER BRO MELLEM TEORI OG PRAKSIS

PROGRAM EFTERÅR 2023

KURSER FOR PSYKOLOGISTUDERENDE

4. - 5. november

VIDNEPSYKOLOGI & AFHØRING

med Kristina Kepinska Jakobsen

18. - 19. november

PSYKOLOGI I PSYKIATRIEN

udfra en fænomenologisk tilgang
med Jonas Nikolaj Lindegaard Wridt

TVÆRFAGLIG FOREDRAG

gratis adgang for alle

24. Okt. kl. 17, CSS 35.01.44

PSYKOLOGER "UDEN GRÆNSER"

med Louise Svendsen
Psykolog hos Læger uden grænser

Kursuspris
dette semester kun

500 kr!*

Billetter sættes til salg 4 uger før
kursusstart. Hold dig opdateret
ved at følge os på Facebook &
Instagram.

*med støtte fra
Studiemiljøpuljen 2023

SIDE 9 - SPÅDOMME

Der er blevet trukket tarotkort for dit efterårssemester samt efterårsferien. Læs hvad de har at byde på her.

Af Ursula Teodora Skov Moeran, stud.psych.

Illustrationer af Sara Bjerremand Ellehøj, stud.psych.

King of Pentacles – semesteret

King of Pentacles (Mønternes Konge) er et kort tæt forbundet med Taurus, og mønterne symboliserer generelt økonomi, helbred og trivsel. I illustrationen ser vi flere cues til kongens *rigdom* og magt. Han er en konge, der går op i økonomisk sikkerhed og stabilitet. Derudover er han også stolt og viser gerne sine goder frem.

Når dette kort er trukket, kan vi forvente et semester med god økonomisk vækst. Er det nu, du endelig er startet på det studierelevante job? Eller måske er der kommet lidt flere huller i dit skema, hvor du har kunnet påtage dig en ekstra indtægt. Måske er du bare blevet bedre til at holde styr på økonomien. Hvad end det er, kan du regne med, at den økonomiske front forholder sig stabil dette semester. Derudover kan det endda være, at du får overskuddet til at dele ud til dem, du holder mest af at dele livet med.

Udover det økonomiske og materielle er møntekongen også selvdisciplineret. Når kortet her trækkes, afspejles hans selvdisciplin også i din adfærd. Dette semester kan du forvente virkelig at falde til ro i dine rutiner. Du kommer højst sandsynligt til at arbejde med et større overskud, når det kommer til læsning, arbejdet og fremtidsplanlægningen.

Det, at dette kort er trukket, tyder på, at du i løbet af dette semester virkelig får muligheden for at udøve dine (faglige) visioner. Til gengæld er kortet et symbol på, at drømme opnås gennem gennemtænkte, velplanlagte og metodiske tilgange (det lyder nok bekendt for alle jer, der har et forskningsfag dette semester, høhø). Til alle jer, der skriver bachelor eller speciale, synes vi i *Indput* derfor, at I bare skal give den gas med arbejdslysten og troen på jer selv! Til jer andre: glæd jer til at se kæmpe fremskridt på arbejds- og studiefronten, men husk, at det også vil kræve lidt strategisk tænkning og planlægning fra jeres side.

Six of Cups – efterårsferien

I *Six of Cups* ser vi en ung dreng, der rækker et bæger til en lille pige, der kigger på ham be-æger-et (pun intended). De er begge børn, og således symboliserer kortet til dels barndomsminder. Relationen mellem dem tolkes som fyldt med kærlighed og harmoni, og de antages at være et godt team sammen, når de leger. I de traditionelle kort ser vi, at bag dem er der en ældre mand, der forlader scenen. Han menes at symbolisere voksenproblemerne, der forlader os. Altså, med dette kort trukket, kan vi glæde os til en efterårsferie uden for meget ansvar, arbejde, og andre kedelige voksening.

Dette er et kort, der tager dig tilbage til sikkerheden og det nemme, vi oplevede som børn. Trods at vi er psykologistuderende og derfor ved, at vi ikke alle har haft lige glade barndomsminder, symboliserer kortet en efterårsferie fyldt med glæde, sikkerhed, leg, harmoni og kærlighed. Det kan være, at en kæreste fra teenageårene dukker op i dine chatanmodninger, eller måske bliver du inviteret til en skole-reunion og får chancen for at genfinde et gammelt venskab. Du har i hvert fald i denne uge et stort potentiale for at støde på en gammel relation stærkt forbundet med glade minder. Den relation vil også have muligheden for at åbne en dør for, at I kan fortsætte relationen nu. Udover denne potentielle gamle relation er kortet oftest tæt forbundet med en følelse af, at alle dine andre relationer så småt bliver lettere i denne periode.

Indput anbefaler, at du nyder din ferie og får dyrket nogle af de mere primitive, barnlige glæder. Tid til at danse løs i stuen eller farve den der ene tegnebog, du har haft liggende på hylden uden helt at vide hvorfor. Dyk ned i nogle af dine nostalgiske hobbyer - måske dine gamle yndlingspil? Brug ferien på at lege. Ligeledes kan kortet også symbolisere en interaktion med børn helt generelt. Det kan være, at du i denne ferie finder ud af, at du er gravid, eller måske får du nydt din nevø eller lille kusines selskab ekstra meget i den nærmeste familiekomsammen.

Hvad end det er, ønsker vi dig en rigtig god efterårsferie. ■

Nyt fra PSYKRÅDET

Af Laura Bügel Groth, stud.psych. og
Ban Shiwalia, stud.psych.

Så er semesteret endelig i gang! Ih, hvor har vi glædet os til at se alle jeres ansigter, nye som gamle. Vi har gået rundt på campus og glædet os over al den energi, der summer gennem kældergangene på CSS - det giver anledning til både at tænke tilbage på sin egen start, hvad der er nyt, og hvad der er anderledes. Vi vil i Psykrådet meget gerne høre fra jer, hvad der kunne gøre semesterstarten god og i øvrigt, hvis I har andet på hjerte<3

Psykrådet - din mulighed for medindflydelse

Psykrådet er de psykologistuderendes fagråd, men i modsætning til elevråd, som mange nok kender fra gymnasiet, så kan du i Psykrådet få direkte indflydelse på dit studie eller universitet. Psykrådet opererer med en flad organisatorisk struktur. Det betyder, at du har rig mulighed for at være med til at sætte dit præg på dagsordenen.

Som psykologistuderende er du automatisk medlem og har stemmeret til alle møder. Så hvis du og dine medstuderende sidder inde med gode ideer til, hvordan vi får et bedre studiemiljø, så er Psykrådet der for dig. Hvert semester afholdes en række møder, hvor aktuelle problematikker tages op, og du kan altid dukke op og give dit besyv med.

Et møde er ikke mere forpligtende end at du kan sidde med på en lytter og få en kop kaffe, men du er altid mere end velkommen til at stille spørgsmål, lufte din undren eller udtrykke din holdning. Psykrådet har nedsat en række arbejdsgrupper, der beskæftiger sig med bl.a. at kvalitetssikre pensum mht. både teoretisk bredde og minoritetsetniske perspektiver, som arbej-

der sideløbende med Psykrådets andre projekter, og som man er velkommen i.

Hvis du vil være med til Psykrådsmøderne, kan du finde mødedatoerne på vores Facebookside under *Psykrådet på Københavns Universitet*.

Generalforsamling d. 09.10.

Generalforsamlingen er endnu ikke afholdt i skrivende stund, men her er et indblik i, hvad der skal ske. Vi glæder os til at præsentere de nye poster i næste udgivelse!

Her skal vælges en masse spændende og vigtige poster. Alle, der er nysgerrige, opfordres til at stille op! Der er ikke nogen særlige kvalifikationer, man skal have, eller et vist tidsrum, som man skal have gået på studiet.

Alle poster introduceres naturligvis til mødet både mht. hvad de indebærer og hvor meget tid, det kræver. Det er sådan, at vi helt vildt gerne vil have en masse mennesker - og gerne en masse forskellige mennesker - med, og det betyder også, at vi selvfølgelig nok skal indføre dem, der bliver valgt til arbejdet, på en god måde og støtte op undervejs - vi er sammen om Psykrådet:)

De poster, der vælges, er

- Forpersonskab og kassér i **Psykrådet**
- Studenterrepræsentanter til **Studienævnet** (4 repræsentanter + suppleanter)
- Repræsentant(er) til **Akademisk råd**
- **Univalgs**-ansvarlig

Mødet er lidt længere end de normalt er, for at vi kan nå det hele - 3 timer fra 16-19. Der vil naturligvis være diverse snacks og varme drikkevarer undervejs og aftensmad til dem, der har lyst til det.

Årets første psykrådsmøde

blev afholdt i september, og her var der sat fokus på at sætte nye interesserede studerende ind i, hvad der foregår i Psykrådet, og hvad man kan være med til.

Vi fik også besøg af studieleder Signe Vangkilde, som fortalte lidt fra Instituttet, og så talte vi om Deep Democracy, som er en diskussionsform, vi måske skal afprøve.

Gennem det sidste halve år har vi sat fokus på, at Psykrådet skal være både et fagligt og et socialt fællesskab og derfor bl.a. genindført aftensmad - det fungerede godt og var super hyggeligt!

Referatet kan læses på Psykrådets facebookside.

SN-pulje

I Studienævnet er der hvert år afsat 75.000 kr, som studerende kan søge, til hvad end de har lyst til. De penge skal gerne bruges, så de vil så gerne have, at I søger! Sidste år fik bl.a. Hippocampus penge til udvidelse og ombygning, og fællesspisnings-gruppen til køkkenudstyr og madindkøb. Der kan søges til både engangsarrangementer og foreninger.

Puljen kan søges to gange om året, og den første frist er 1. oktober, men skriv endelig hvis I misser fristen - måske vi kan hjælpe.

En hilsen fra Forpersonskabet

Vi har nu været valgt i hhv. ½ og 1 år og tænkte lige, at I skulle have en mere personlig hilsen med på vejen.

Vi er begge to på 5. semester og er for alvor blevet kastet ind i studenterpolitik i løbet af det sidste års tid. Det har været både spændende, overvældende og sjovt!

Laura: Jeg vidste ikke så meget om Psykrådet før jeg blev valgt og er stadig ved at finde ud af, hvad jeg synes er fedest at bruge det til. Allerhelst vil jeg bare gerne engagere mine medstuderende til at involvere sig i at gøre det til et godt studie, for vi bruger alligevel en del tid her, så det skulle gerne være både rart og spændende. Der er en masse søde og seje mennesker, der rigtig gerne vil hjælpe og guide, så selvom jeg var ny i studenterpolitik og i nogen grad foreningsarbejde, har jeg ikke følt mig på dybt vand. Jeg er rigtig glad for det fællesskab, der er i Psykrådet og de mennesker, jeg har mødt derigennem.

Ban: Der er snart gået et år, siden jeg blev valgt som forperson for Psykrådet ved Københavns Universitet.

Jeg husker tydeligt min deltagelse i generalforsamlingen i 2022, hvor jeg trådte ind i rollen uden en fuld forståelse af, hvad den indebar. Men det er typisk mig; jeg kaster mig ofte hovedkulds ind i udfordringer uden den store betænkelighed. Resultatet af min impulsivitet var tydeligt, da jeg forlod generalforsamlin-

gen som forperson. Jeg kan huske, at jeg følte en dyb nervøsitet over potentielt ikke at kunne imødekomme de forventninger, der hvilede på en forperson. Ikke desto mindre formåede jeg at dæmpe mine nerver, da Lasse, forsikrede mig om, at han ville være der for mig og med mig. Selv om det måske ikke lyder som meget, betød sætningen alt for mig. Den gav mig modet til at indtage rollen med selvsikkerhed - en selvsikkerhed, som hjalp mig gennem op- og nedture i Psykrådet.

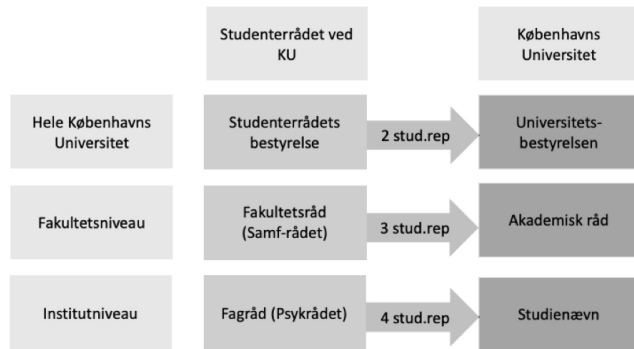
I min tid som forperson skete der utallige vigtige begivenheder på psykologistudiet. I december 2022 blev Institut for Psykologi blokeret, og i løbet af seks begivenhedsrige dage faciliterede Psykrådet en række stormøder, hvor studerende kunne blive oplyst, udtrykke deres holdninger og udøve deres stemmeret på instituttet. Samtidig var der en mangfoldighed af andre aktiviteter i gang. Set fra mit perspektiv fremstod det hele som en intens og følelsesrig periode. Fra vores allerførste vagt på instituttet, hvor vi diskuterede, om rengøringspersonalet fortsat skulle have adgang til instituttet, til den sidste nat, hvor jeg sammen med fire andre studerende forhandlede vores vej ud af blokaden med institutledelsen og Dansk Psykolog Forening som mægler.

Til trods for udfordringerne ville jeg ikke bytte de 6 dage ud med noget andet. Den samhørighed, der opstod under blokaden, viste sig som dybt meningsfuldt. Både inden- og udenfor rammerne af Psykrådet udviklede studerende forbindelser på en positiv og givende måde.

For nylig sad jeg sammen med mine venner, hvor samtalen tog en dyb og reflekterende drejning. Vi kom til at diskutere uddannelse og den subjektive meningsfuldhed. Her kunne jeg med ærlighed sige, at jeg - på trods af, at mine hænder har været involveret i en del, og at jeg uden tvivl har haft øjeblikke, hvor jeg fortrød mine valg, - aldrig har tvivlet på min uddannelsesmæssige vej. Som Køppe en gang sagde til psykologistuderende: "I er her af en grund!"

Tak til de studerende for at vise mig tillid, tak til både tidligere og nuværende medlemmer af Psykrådet og en stor tak til både Anna og Laura for at have været fantastiske næstforpersoner, der har udvist støtte igennem de op- og nedture, som vi sammen har oplevet <3 ■

PSYKRÅDETS INDFLYDELSE PÅ UNIVERSITETET

Psykrådet opstiller studenterrepræsentanter til Studienævnet, som vælges ved Universitetsvalget hvert efterår. Studienævnet blev dannet efter studenteroprøret i 1968, og halvdelen af medlemmerne (og dermed stemmerne) udgøres af studerende. Det er Studienævnet, der står for uddannelsens udvikling samt kvalitetssikring. De studerende i Studienævnet repræsenterer Psykrådets holdning.

Psykrådet opstiller også en repræsentant til Akademisk Råd, der rådgiver dekanen (lederen af fakultetet) i hans beslutninger. Repræsentanten videregiver de studerendes holdninger og opdaterer dekanen på det, som rører sig blandt de studerende.

Psykrådet er et fagråd under studenterrådet. Studenterrådet er en samlet instans for alle de forskellige fagråd på KU samt øvrige faglige foreninger, og opstiller to repræsentanter til universitetsbestyrelsen, der har indflydelse på beslutninger, som gælder hele Københavns Universitet og dermed alle fag.

Vi opfordrer alle psykologistuderende til at følge facebook-siden: *Psykrådet på Københavns Universitet*, hvor vi løbende slår begivenheder og relevante opslag op.

Hvis du gerne vil lidt bagom kulisserne i Psykrådet og ønsker at være *aktivt medlem* kan du anmode om medlemskab i facebookgruppen: *Psykrådets gemakker*.

STUDIENÆVN

Opgaver

- Udarbejdelse af studieordningen
- Udvikling af uddannelse og undervisning
- Behandling af sager om dispensation og meritoverførsel

Medlemmer

- VIP'ere og studerende i forholdet 1:1
- Dekanen fastsætter antallet af medlemmer
- VIP'ere sidder tre år, studerende i et år

AKADEMISK RÅD

Opgaver

- Udtalelser til dekanen om bevillinger, forskning, uddannelse og strategiske emner
- Indstilling af personer til bedømmelsesudvalg for bl.a. ansættelser
- Tildeling af ph.d.-graden, doktorgraden og diverse priser

Medlemmer

- Studerende og VIP'ere i forholdet 1:2
- Mindst to TAP'ere som observatører
- Personale sidder i tre år, studerende i et år
- Dekanen er 'født' medlem (formand)

VORES REPRÆSENTANTER

Studienævnsmedlemmer

- Gabriel Monrad Klit
- Liv Helweg-Jørgensen
- Karolina Bro Næss
- Mette Højbjerg Nielsen

Psykrådets forretningsudvalg

- Forperson: Ban Shiwalia
- Næstforperson: Laura Bügel Groth
- Kasserer: Henrik Grandt Stage Thing

IND UNDER HUDEN

Fotos af Ursula Teodora Skov Moeran, stud.psych.

SARA ELLEHØJ

Sara er 20 år gammel og læser på 5. semester af bacheloren. Hun er relativt ny i Indput. Hun blev først rekrutteret efter knap 2 år på studiet og er blot ked af, at hun ikke sendte en ansøgning noget før. Udover et dejligt fællesskab og muligheden for at udfolde sig kreativt værdsætter Sara alle de gode snacks, som af og til er at finde i Indputs lokale og til møderne. Hun er nemlig lidt af en snackster. Sara er ret nem at få øje på, da hun elsker at klæde sig i farverige og til tider spraglede outfits (med en særlig forkærlighed for glimmersokker). Derudover er hun en del af the tall-girl gang (hun er 190 cm høj, så nu behøver du ikke italesætte dét, hvis du ser hende irl) og finder altså størstedelen af sit tøj i genbrugsbutikker og i "tall"-sektionen på ASOS. Ud fra dette kan det altså konkluderes, at man, hvis man vil vinde Saras gunst, blot skal tilbyde hende noget til den søde tand og værdsætte, at hun har farvekoordineret sine glimmersokker til resten af sit outfit.

MARIE-LOUISE OLSEN

Marie er 21 vintre på papiret, men nok nærmere 80 mentalt, og lever stadig i den forkerede æra. Hun hører til skribentgruppen og elsker at skrive højere, end hun elsker at snakke. Hun er tilnærmelsesvist patologisk besat af planter, vinylplader og guld og vil oftest kunne spottes på campus i sort, med et vinglas plantet tungt i hånden. I sin fritid spenderer hun det meste af sin tid på at drikke kaffe, lytte til The Beatles og Fleetwood Mac på repeat, samt filosofere med sin 8 kg tunge Ragdoll kat ved navn Mr. Churchill. Hun besidder ligeledes en forkærlighed for gamle fragmenter; heriblandt ejer hun blandt andet en Olympia skrivemaskine årgang 1951, hvorpå hun gladeligt skriver digt et digt for en pose Bridge Blanding eller en kop kaffe, hvis du skulle fange hende på gangene. Ønsker du at starte en samtale med hende, skal du blot nævne noget om religiøsitet, spiritualitet, Jung, katte eller poesi, eller du kan stille hende et filosofisk spørgsmål; så er der timevis af dialoger forude. ■

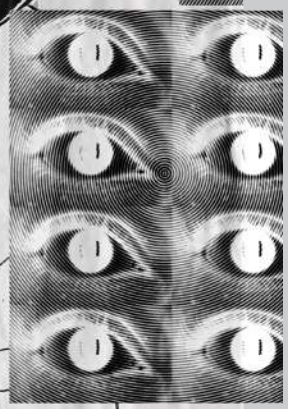

Table 11.1 Diagnosis of ADHD and attention deficit and hyperactivity syndromes

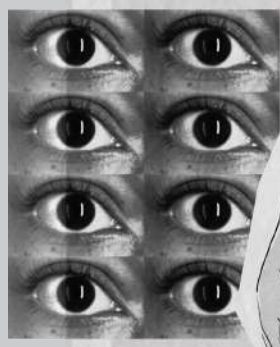
DSM-IV Attention Deficit/Hyperactivity Disorder	ICD-10 Hyperkinetic Disorder
<p>A. A continuous pattern of inattention or hyperactivity-impulsivity or combination of both that interferes with functioning or development that is not attributable to another disorder.</p> <p>B. The symptoms must have persisted for at least 6 months to a degree that is inconsistent with developmental level and that has been observed in two or more settings (e.g., school and at home).</p> <p>C. The symptoms must be sufficiently severe to interfere with normal social and academic or occupational functioning.</p>	<p>The cardinal features are hyperactivity and over-activity. Both hyperactivity and over-activity are more pronounced than one would expect in children of the same age and sex. The disorder is usually associated with emotional and behavioural problems. The disorder is usually associated with emotional and behavioural problems.</p>

WHAT IS A SUBWAY SHIRT

Am I SAFE
~~CALL THE POLICE~~

TEMASEKTION

aNdeT(hEd)
(pɛɥ)ləpNe

NEUTRALT?

Det vigtige blik for teori og politik i psykologiske koncepter

Af Maria Voulgaris Valeur, stud.psych.

Hvorfor er det, at koncepter som normalitet og mistrovisel aldrig findes ateoretisk og upolitisk i verden? Hvorfor er det vigtigt at have blik for dette, for at vi bliver gode psykologer? Hvorfor er det grund til, at vi må indføres i primærlitteratur, og hvorfor vi må forvirres og blive frustreret, når vi studerer? Det har jeg skrevet om her, og jeg håber, at du, kære læser, vil læse med.

Da jeg skrev eksamen i valgfaget *Psykoanalysens teori og praksis* for nogle år siden, skrev jeg om symptomet og stødte på nogle spændende tekster af Paul Verhaeghe og Stijn Vanheule. De skrev begge om den diagnostiske klassifikation. Mere specifikt om kriteriebaserede symptombeskrivelser af diagnoser, som vi kender fra ICD og DSM, og om hvordan disse hævder at være ateoretiske, da beskrivelserne er baseret på observerbar adfærd. Det kunne umiddelbart lyde ideelt – at den diagnostiske klassifikation findes uden at være 'farvet' af noget i samfundet – uden teori eller politik. Men så bliver spørgsmålet: hvordan vurderes det, om noget er normalt eller (psyko)patologisk? Det gør det ud fra statistiske målinger, der giver en normalfordeling. Nogle former for adfærd, følelser, kropslige fornemmelser osv. (afhængig af bl.a. varighed og intensitet) vurderes til at være gennemsnitlige og derfor normale, mens andre falder udenfor normen og må derfor være psykopatologiske. Verhaeghe definerer dette som arbitrære-normative kategorier – for de opstår jo ikke af sig selv men fra sociale og kulturelle kriterier. Altså bliver pointen, at de faktisk er

farvet af noget i samfundet og ikke findes uden teori, politik eller ideologi.

Videnskabsteoretikeren Canguilhem skriver i forbindelse med normalitet og patologi: *"To define abnormality in terms of social maladaptation is more or less to accept the idea that the individual must subscribe to the fact of such a society, hence must accommodate himself to it as to a reality which is at the same time a good"*. Med Canguilhem kan man altså udlede, at det godt kan være, at de teoretiske og politiske baggrunde er skjult, fordi de baserer sig på det samfund vi lever i. Men de er der, og de farver vores forståelse af, hvad det gode liv er – og hvad der er normalt. Når man ikke kan se, hvor et koncept som fx normalitet kommer fra, fordi det maskeres som 'neutralt', som 'facts' eller som 'observeret objektivt i verden', vil jeg argumentere for, at konceptet påtager sig en neutralitet, som kan være voldelig, da det skjuler sin agenda. Intet kan undsige sig at se på noget med 'et bestemt blik'.

Koncepter er aldrig neutrale

Psykologi er aldrig blot et måleredskab, der bruges til at finde ud af, om et menneske er 'raskt' eller ej (andre koncepter som fx motivation kunne også bruges som eksempel, men lad os holde os til spørgsmålet om normalitet og psykopatologi). Eller sagt på en anden måde: det er aldrig fra et neutralt ståsted, at psykologien vurderer, om nogen er raske eller ej. Vi kan føre metaforen videre og sige, at vi

vælger at bruge et specifikt måleredskab, der måler med forskellige enheder. Der er forskel på at bruge en lineal og en vægt. Begge måleredskaber er blevet udviklet af en grund og bruges til et bestemt formål. Der var nogen, der på et tidspunkt kom på den idé, at der i det hele taget var noget, der hed højde, som var vigtig at kende til, og som måtte måles med en lineal. Det samme kan overføres til psykologiens måleredskaber. Lidt forsimplet sagt gav det på et tidspunkt mening for nogen at begynde at vurdere, om noget var 'normalt' eller ej og at 'måle' dette på en bestemt måde.

Måden man vurderer noget på kan aldrig være neutral, og derfor gør det i og for sig ikke noget, at vurderinger om, hvorvidt noget er normalt eller ej, ikke kommer fra et neutralt sted – for det vil det aldrig kunne. Det, jeg her plæderer for, er, at vi netop må have for øje, at intet er neutralt. Vi må absolut ikke miste blik for det. Vores studie og pensum skal klæde os på til at vide det og til at bruge den viden. Det har været en studenterpolitisk pointe i den kritik, der er blevet ført de sidste år, at vi desværre har mindre og mindre pensum, der netop klæder os på til at få viden og sprog for og om dette. Vi må have litteratur på pensum, der indfører os i (og forskere, der forsker i), hvordan psykologien er et produkt af det samfund, vi lever i – og ikke mindst hvordan psykologien er med til at skabe samfundet og subjekter. Videre må de teorier, vi læser, udlægge, hvordan de ser verden. De empiriske studier, vi bliver præsenteret for, må tage stilling til det samfund, vi lever i, såvel som bekende kulør i forhold til deres teoretiske ståsted. Som vi har lært i videnskabsteori, kan man skelne mellem real- og erkendelsesobjekt. Der er forskel på personlighed (realobjekt, der eksisterer i verden), og så om vi snakker om den som fem træk eller Freuds topografiske model (erkendelses-objekt, som vi prøver at sige noget om realobjektet ud fra). Både de fem træk og den topografiske model siger noget om personligheden, men er to forskellige måder at

sige noget om den på – og har for så vidt forskellige konsekvenser for, hvordan man forstår mennesket.

Vigtigheden af dannelse på studiet

Derfor er det vigtigt, at vi på studiet lærer at *tænke*, og det kræver både tid og indføring i andre tænkere måde at tænke på. Vi lærer det ved, at vi bliver præsenteret for mange forskellige teoretiske perspektiver og bruger tid på at forstå deres forskellige ståsteder og udlægning af virkeligheden. Vi må relatere det til den måde, vi ser og forstår virkeligheden på for at udvide denne. På den måde får vi mere 'fyldt' på det, vi ser omkring os. Vi bliver bedre til at tage et skridt tilbage og se mulige sammenhænge og mønstre – eller skille dét ad, der umiddelbart virker som sammenhænge. Vi lærer på den måde, at vi kan tage forskellige briller på, når vi ser på verden med vores faglighed, og at de briller har forskellige konsekvenser for det, vi ser. Det er vigtigt at vide, både for at danne og tage stilling til vores egen verden, men også for at forstå andre menneskers måder at være i verden på. Vi må af den grund blive indført i primærlitteratur på studiet – få ideerne direkte fra kilden.

Desværre er en del primærlitteratur blevet fjernet fra flere fags pensumlister og erstattet af grundbøger og empiriske artikler. Argumentet for at fjerne primærlitteraturen har lydt, at det er for svært – men hvornår har det nogensinde skulle være let at læse på universitetet? Og hvis man ikke skal læse primærlitteratur på universitetet, hvor man har forskere, psykologer og medstuderende til at hjælpe med at formidle og diskutere, hvor skulle man så? Jeg vil hævde, at universitetet er et sted, hvor man *skal* blive frustreret og forvirret, når man læser og prøver at forstå noget. Det har jeg selv været mange gange. Og der er sekundærttekster utrolig gavnlige og vigtige, for det er givende at få andres tolkninger af teori. Men sekundærttekster er netop en andens udlægning af en teoretikers teori og kan ikke stå alene. Vi må læse den givne teoretikers egne argumenter. Deres definitioner. Lære at ►

navigere i den måde *de* udlægger deres forståelse af verden. Man skal læse primærtekster – ikke (kun) i sin fritid men på studiet.

Vi skal heller ikke blot præsenteres for diverse forskningsartikler, der på eksakt-videnskabelig vis påviser, om noget *er* i verden eller ej, eller som viser en korrelation eller en kausalitet mellem *x* og *y*. De skal også være der, men de kan ikke stå alene. For at give et eksempel kan det synes vedkommende at vide, om der findes mistrivsel i Danmark, i hvor høj grad det findes, og om det har en sammenhæng med fx indkomst, arbejdsløshed, deltagelse i fællesskaber etc. Det kan være yderst nyttige informationer, men... Hvad så videre? Det, der giver mig kompetencer som psykolog, er at have sprog for at kunne snakke om et fænomen som mistrivsel og i den forbindelse at kunne forstå, undres, vurdere, reflektere osv. Det lærer vi gennem teorier, som prøver at beskrive, forstå og forklare. Vi har altså brug for teori, der giver os værktøjer til at undersøge (med blik for forskellige aktører, niveauer, institutioner osv.) og selv giver bud på et teoretisk begrebsapparat til at tilgå fænomener (hvor der tages stilling til aktører, niveauer, institutioner osv. – selvfølgelig afhængigt af hvad teoriens fokus er).

"Hvad er det meningsfulde i at ryge?"

Jeg så et afsnit af Debatten på DR med titlen 'Sundhedstyranni' fra juni, hvor der blev diskuteret rygning. Nogle af de modstridende pointer blandt panelet var på den ene side, at det var det frie menneskes valg, om det ville ryge eller ej. På den anden side hævdedes det, at det var noget, staten skulle tage hånd om. I kan selv gætte, at debattørerne sad på forskellige sider af det politiske spektrum. Snakken gik også på, hvor mange der hvert år mistede sit liv til kræft forårsaget af tobak, og om det ville være bedre at sælge andre nikotinholdige produkter. Clement

Kjærsgård havde inviteret Torben Bechmann fra vores institut, der i sin forskning tager udgangspunkt i den kritiske psykologi. Clement spurgte ham, hvad han mente om rygning. Hertil rettede Bechmann en meget relevant vinkel på emnet. Nemlig: måske er det netop meningsfuldt for dem, der ryger at ryge. Han kritiserede det ensoprede fokus på fysiologisk sundhed, og at der ikke blev taget højde for den sociale og psykologiske sundhed. Cigaretter skaber kontakt. Man kan mødes om dem. Bechmann sagde: Har man spurgt dem, hvorfor de ryger? Hans eget bud var, at det kan være en måde at udholde de betingelser, som gælder i samfundet i dag. Det kan være en måde at hjælpe sig selv på. Altså – rygning, eller afhængighed af andre slags for den sags skyld, opstår ikke bare ud af den blå luft, og det handler ikke kun om, hvorvidt det er fysiologisk sundt eller ej. Det er noget som udformer sig i en verden, i et samfund, i en kultur. Under bestemte præmisser.

Noget af det, der er vigtigt i vores arbejde som psykologer, er ikke kun at løse problemet – her som eksempel: hvordan får vi unge til at stoppe med at ryge? Vi bør tage et skridt tilbage. Være kritiske overfor dem, der beder os løse et problem eller kritiske overfor udgangspunktet for hvad, der udnævnes til at være et problem. Den pointe husker jeg, Katrine Zeuthen fra vores institut på et tidspunkt har peget på som værende en psykologs rolle – ikke bare at godtage præmisserne for et problem. Det er dét, den kritiske samfundsvidenskab og humanvidenskab kan. Det, som mange studerende har kæmpet for, igen bliver mere repræsenteret i pensum og blandt forskerne på instituttet. For den form for forskning lærer os at være reflektive og stille spørgsmål til rammerne. Retningerne er dem, der sammen med videnskabsteori, danner vores kritiske blik, så vi kan se, når koncepter og fænomener maskeres som eller påråber sig at være 'neutrale'. ■

JEG ER IKKE SYG.

Jeg er bare sygt god til at opleve livet

Tekst & malerier af Oliver Tønning, stud.psych.

Forleden så jeg på de papirer fra børnepsykiatrisk afdeling, som i en alder af ti år afskrev mig med ADHD og autisme.

Sproget i papirerne er barsk. Det beskriver ikke det nysgerrige og smilende liv, som barnet bagved diagnoserne i første omgang havde kontakten psykiatrien for at kunne udleve. Ordene blev til et omsvøb af sygdom, som nok gavnede hospitalets bureaukratiske omdeling af ressourcer, men som samtidigt fremmanede ondt, hvor der var brug for trøst. Sygdom er kun en brøkdelen af anderledesheden. Når jeg snart er færdiguddannet som psykolog, så står jeg med et ansvar for hele holistiske liv, ikke kun diagnostiske udtræk. Autismen og ADHD er en neurodivergens (en neurologisk anderledeshed), som kan åbne for vidundere i den enkeltes liv, hvis den forstås rigtigt. Den historie mangler at blive fortalt, så længe den er fraværende fra de etablerede systemer.

Lad mig fortælle noget af min historie.

Et af mine tidligste minder er fra en sommerdag. Jeg står oppe på toppen af en trappe i den bygning, der husede småbørnene i skolen. Jeg var varm i kinderne. Tallerkenen i mine hænder var hvid, og væggene omkring mig var en børnevenlig gul. Jeg så ned over trappens gelænder, snøftede og kastede tallerkenen efter en af mine venners mor. Jeg kan huske hun også svedte, og jeg kan huske, at jeg tænkte, det var på grund af varmen i den lumre bygning. Da min lærer endelig fik fat i mig, forsvinder strømmen af minder. Måske udviste læreren den bedste pædagogiske praksis, og måske skete der helt andre ting. Jeg aner det ikke. Hvad jeg ved er, at sådan en nedsmeltning ikke var unormalt for hverken mig eller andre børn af min slags. At blive overvældet af verden var et tema, der ofte gik igen. Verden var for høj, for lys, for stinkende og for tæt på en krop, der altid var klar til at forsvare sig imod dens overgreb. Jeg troede, at jeg var alene om at optage verden i tyktflydende og stødende ryk, men for sådan nogle som os overstyrer alle verdens facetter i mødet med vores sansesystem. Først senere fandt jeg ud af, at jeg ikke var ene om, at det til tider var svært at kende forskel på, hvad der skete udenfor, hvad der skete inden i, og hvad der faktisk var dig eller mig. Den neurologiske anderledeshed tillod ikke min hjerne at drage skarpe grænser mellem noget som helst. Pærevællingen blev ofte for meget. Følelserne gav op, de stoppede med at opføre sig ordentligt og fint.

Elskende i skov

Mange år efter episoden i folkeskolen sad jeg til julefrokost på Institut for Psykologi i en lille, tætpakket kantine. Ved siden af mig sad en forsker, og få dage forinden var forholdet til min kæreste gået i kage. Efter endnu en gang ikke at kunne adskille hvem følelserne tilhørte, havde jeg efterladt hende alene i Frederiksberg Have. Forskeren forskede i autisme, og vi var blevet en smule fulde. Hendes fokus var ret sygdomsorienteret, tænkte jeg. Mine tanker sprang konstant til Frederiksberg Have. Her blev min kæreste langsomt til en mindre og mindre skælvende prik omgivet af det opslugende grønne. Vi havde ligget i sengen og set serien 'Love On The Spectrum' sammen, da hovedpersonen på mange punkter var ligesom mig. Vi følte os genkendt, set af tv'et, og fniste under dynen. Forskeren råbte over larmen og sagde, at autister er kendetegnet ved en oplevelse af ▶

Stue med vindue

sammensmeltning med omverdenen. Deres overdrevne integration af sansestimuli kan føre til, at de kan have svært ved at opretholde en psykisk adskillelse mellem sig selv og andre. Der sker et kollaps af subjekt-objekt distinktionen. Afstande opløses og bliver opslugt i et flimrende hele. Når man ejer en sådan neurologisk divergens, så kan verden føles alt for virkelig, alt for fjern og helt umulig. Igen så jeg min kæreste, nu mindre end et sandkorn i horisonten. Jeg tænkte på vores tv-tid i sengen. Ophidset spurgte jeg, om sensitiviteten kun gjaldt for smerte. Forskeren så uforstående på mig, og jeg tilføjede så til spørgsmålet, hvorvidt den overdrevne sanseintegration kun fører til negative følelser. Hun nikkede i et forsøg på at følge mig. Min ordstrøm fortsatte, og jeg spurgte, om sammensmeltningen med omverdenen ikke lige så godt kunne være den subjekt-subjekt sammenvikling, som så mange hylder kærligheden for. Forskeren så lidt forvirret på mig, og jeg skulle til at sige noget om digtere. Så bankede institutlederen på et glas for at holde sin forsinkede tale.

Kort tid efter skrev jeg et brev til min ekskæreste. Jeg spurgte hende, om vi ikke var heldige. Tænk at kunne opleve kærlig-

heden indefra på en måde, som ingen andre kan. Jeg spurgte hende, om denne sammensmeltning ikke lige præcis var det, alle digterne havde digtet om. At skønheden og kærligheden er et ophør af forskelle. Et ophør af hvad der er dig og hvad der er mig, så kun et svimlende hele står tilbage. Opløsningen af ego'et og foreningen af os med verden. Jeg'ets tilside-sættelse, for i stedet at være i et varmt omfavnende vi. Den uforfalskede indlevelse i glæder, sorger og den andens blik, når de ser på et stykke chokolade.

Samtalen strandede der, men det gjorde idéen ikke.

Tanken havde bidt mig. Vores forhold havde været kendetegnet ved en uudslukelig nysgerrighed, en umættelig sult på verden. Evolutionspsykologisk set er dette overlevelsesfordelen ved ADHD. Den trækker sit menneske ud i verden, ud over stepperne og ind i fremmede situationer. Den driver mennesket til at søge føde, til at lede efter friske græsgange. Impulsiviteten og risikovilligheden kan føre til overlevelse for flokken, når det resulterer i ressourcer i mangeltider.

Samlet set leder disse to divergenser til en verdensoplevelse, som mange kan misunde. Gode og intense oplevelser lader til at være sammenvævet med topmålet for selvrealisering i det moderne samfund. I det moderne er vi gennemsyret af en oplevelsestrang. Oplevelsesøkonomi er en af de hurtigst voksende markeder. Lykkens valuta lader til at være givet i oplevelsesværdi. Men måske vigtigere skal oplevelserne ikke bare opleves, men føles. De skal ikke bare indfanges passivt i telefonernes mørkekamre. Oplevelsers værdi ligger i de følelser, som de afføder. Det er indlevelsen i oplevelsen, der tæller. Det er den emotionelle sammensmeltning med det oplevede, som for mange synes at være kernen i livets mening.

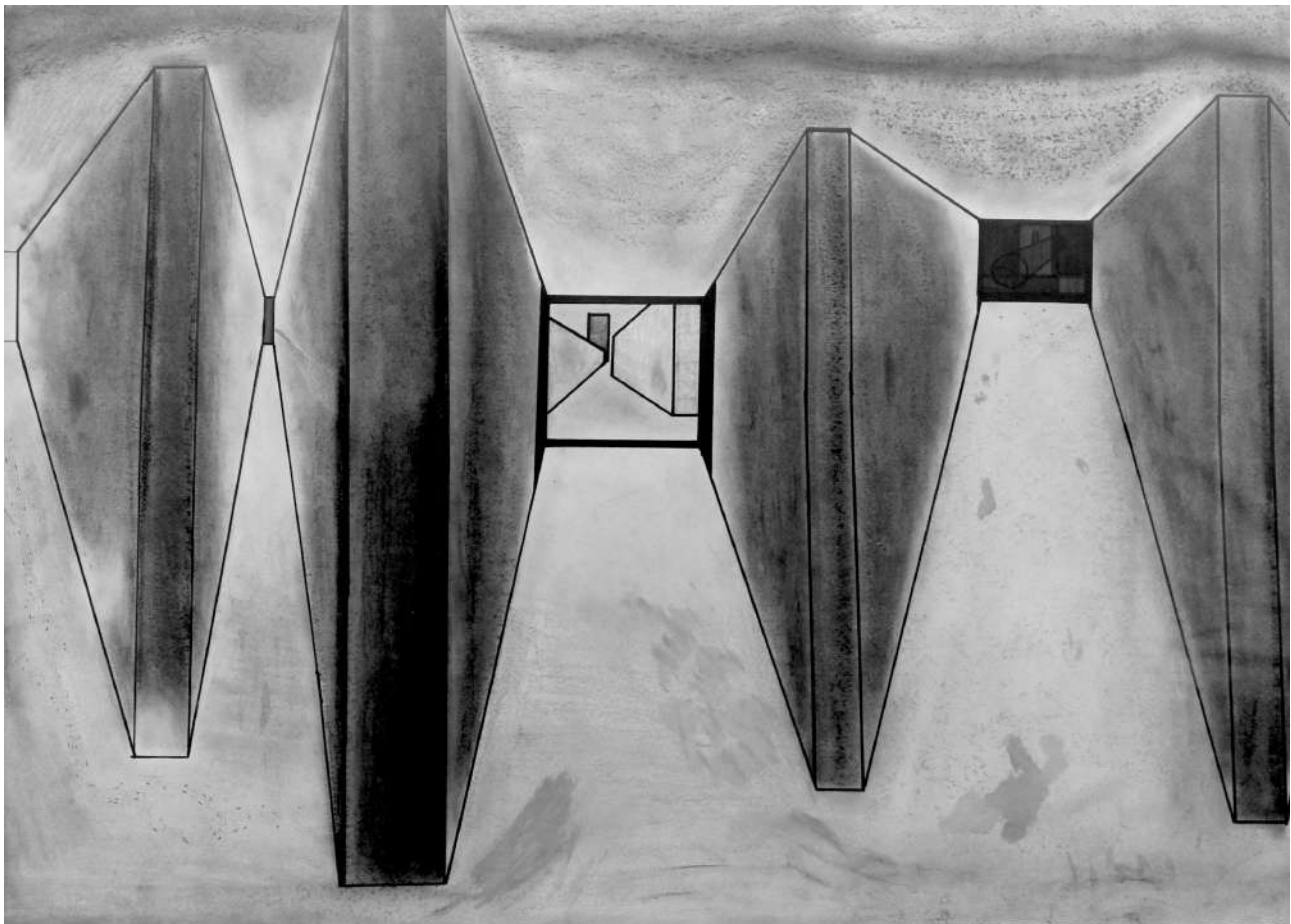
Jeg tænker, det er her, at fortællingen skal begynde.

Når jeg sidder overfor de berørte børn i min psykologgering, vil jeg fortælle dem det, som deres anderledeshed også kan. Det kan tænkes, at de neurodivergente taber i den moderne forbrugerisme og i accelerationssamfundets overeksponering af sansestimuli, men de vinder en uvurderlig humanisme.

De vinder i det stille. Det kan være, at den oplevelsesstruktur, som vi er hensat til at modtage verden igennem, faktisk gør os til endnu mere menneskelige mennesker.

Måske det er en superkraft, der har ramt os uden at vi ved det. Jeg taler ikke om sådan en instrumentaliseret superkraft, som man ser på film. Det handler ikke om, at autister kan løse komplekse opgaver for store virksomheder. Det handler heller ikke om, at mennesker med ADHD kan gøre det godt i Silicon Valleys tech-mekka, fordi de er meget risikovillige, hurtigt tænkende og med en popcornhjerne fyldt med springende idéer. Jeg taler derimod om evnen til at være allermost levende. Neurodivergensen kan gøre én til den allermost oplevende, den allermost indlevende, den for hvem mødet med livet altid er en dybtfølt gemning. Jeg taler om en superkraft, som forærer mig et liv med det største nærvær, man kan tænke sig.

Det kan være, jeg tager munden for fuld. Det kan være, at vi bare er kronisk syge og må lære at leve med det. Men måske er der mere til den fortælling end som så. Jeg vil i hvert fald gerne se, om det er muligt at anlægge et andet perspektiv. ■

Rum i rum

Artiklen har d. 28. juli 2023 været trykt i Berlingske.

PSYKOLOGIENS MANGE ANSIGTER

Af Sarah-Emilie Gundolf Josiasen, stud.psych.

Illustrationer af Ursula Teodora Skov Moeran, stud.psych.

En ting, vi alle har til fælles, er, at vi inden længe skal ud i en verden, som vægter ikke kun psykologiens, men også din stemme som psykolog, højt. Det skriver jeg ikke, fordi jeg ønsker at piske en stemning op, eller fordi det ikke i sig selv er en styrke, at psykologien har fået så stor gennemslagskraft og magt i verden. På den ene side får jeg jo lyst til at sige, at psykologi blot er et værktøj til at undersøge individets mulighed for udfoldelse i dets særlige væren-i-verden.

Jeg husker, at jeg på mit bachelorsemester havde faget almenpsykologi. Her beskrives det centrale spørgsmål som: Psykologien skal spørge til, hvad det vil sige at være menneske! Det kan virke vildt og voldsomt overhovedet at finde forklaring på, og måske i virkeligheden et sort hul at skulle besvare. Derfor må vi bryde delene op. Forstå, at almenpsykologien ikke skal finde en holistisk beskrivelse af, hvad det vil sige at være menneske med en psyke. En grundlæggende del af at være menneske er, at vi er indlejret i en historie, som gør os til de mennesker, vi er. Karl Marx beskriver, hvordan de døde hviler på en mare i solen for de levende. Denne beskrivelse mener jeg har

relevans for psykologien. Vi står altid på skuldrene af det, der har været. En anden del af en almenpsykologi er, som Simo Køppe udtaler det: vi fødes ufærdige og udvikles i løbet af tilværelsen i sammenhæng med vores omgivelser. Psykologien er grundlæggende relationel. Vi kan givetvis ikke undersøge mennesket eller intervenere i psykologien afskærmet fra omgivelserne. Derfor må vi rette os imod både det særlige, men også det almene, hos det menneske som vi står overfor.

Er drømmen så, at psykologien i højere grad skal stille sig nysgerrig og ydmyg over for de særegne, men almenmenneskelige forhold, som psykologien retter sig imod? Hvis nysgerrighed og ydmyghed er kriterierne for drømmen om en anden psykologi, hvordan vil denne da kunne udformes i virkeligheden? Dermed er det også nærværende at undersøge, hvordan denne beskrivelse af en anden psykologi står i kontrast til den herskende diskurs i psykologien. Når du besøger hjemmesiden for Psykologi på Københavns Universitet, er beskrivelsen af psykologien således: "Interesserer du dig for menneskets tanker og

handlinger i forhold til sig selv og andre? Har du lyst til at læse og studere det psykiske på et teoretisk plan?". Dette er måske en lidt vag beskrivelse af, hvad psykologien i virkeligheden indebærer. Men der er nogle kernebegreber om *tanker, handlinger, selv og andre*. Hvordan skal vi forholde os til disse elementære forhold i psykologien og i verden?

Magtens ansigter i psykologien

Magten taler gennem os. Ligeledes i psykologien. Magten har ikke én essens eller rettethed, men snarere mange forskellige ansigter. Det beskrives, hvordan magten er sit *ansigt, symbolerne, emblemerne og det performative*. Magten er både usynlig, synlig og gennemsyrende. Magten er ikke nødvendigvis negativ eller positiv, men magten hersker og styrer. Magten er traditionelt set blevet inddelt i to: synlig og usynlig magt. Filosofen Steven Lukes (1974) beskriver i skriftet *Power: A Radical View* sit tredimensionelle syn på magt. Her inddrager han en tredje form for magt, som benævnes ved de latente uerkendte konflikter, som bedst kan beskrives som en ideologisk gennemsyrende magt. Lukes beskriver, hvordan denne magt kan være resultat af bevidst manipulation eller strukturel tvang. Her vil A få B til at mene noget, som B måske ellers ikke ville have ment. Denne ideologiske magt er på sin vis i psykologien udtryk for den herskende terminologi samt de perspektiver, som vi bringer frem. Det sker både i form af pensumlister, medieforsider med titler, som beror sig på fx diagnoseforklaringer, samt den herskende opfattelse af psykologifaget som et felt med empirisk belæg for løsninger på vores verdens bestående kriser.

En anden del af magten i psykologien er, når vi overser relationen mellem videnskab og samfund. Hvis vi overser, hvordan praktiske, sociale, politiske og økonomiske problemstillinger har indvirkning på den psykologi, som vi bedriver i verden, opstår den ideologiske, skjulte magt. Ifølge Triantafillou og Brinkmann (2009) er det en gensidig påvirkning mellem psykologi og samfund. Der er både en styring af psykens vidensformer og praksisser i kraft af ►

de samfundsmæssige problemstillinger, som vi står overfor, og modsat vil de samfundsmæssige betingelser ændres i forhold til den positionering og de vidensformer, som psykologien har i en given tid. Derfor er en vigtig del af psykologien ligeledes oplysning om de betingelser, som har været med til at ændre psykologien gennem historien. En del af det er, ifølge Nikolas Rose (1996), psykologien som intellektuel teknologi. Vi gør brug af psykologiens teknologier ved at gøre begreber til virkelighed. På denne måde er der sket en psykologisering af livet; en udgrænsning af livet indenfor psykologiens domæne. Michel Foucault spurgte til, om psykologien i virkeligheden har produceret individer, som kan beregnes, forstås og formes gennem kategorisering af fænomener?

Dagdrømmeri om en anden, tredje eller fjerde psykologi?

Jeg har egentlig mest lyst til at spørge: hvad drømmer du om, at psykologi skal være? Hvilken position må psykologi indtræde i sine og dine omgivelser med? Hvordan skal den kunne rumme, forme og skabe det dialektiske samspil mellem fagvidenskab og praksis? Svend Brinkmann skriver i Psyke & Logos (2008) om, hvordan psykologien altid har været en tosidet videnskab. Den er fyldt med dualismer som sjæl-legeme, individ-samfund og kvalitativ-kvantitativ. Her inddeler han i den første psykologi: en eksperimentel,

årsagsforklarende og kvantitativ, og en anden psykologi: en beskrivende, fortolkende og kvalitativ. Jeg tror på, at der ikke blot findes to psykologier, men i virkeligheden mange flere, som vi måske endnu ikke har fået greb omkring. Psykologier, som ligger i grænsefladerne mellem individ-samfund eller mellem nomisk-normativ. Hvilket ansigt skal din psykologi have? Vigtigst er det, at vi har vores sind stillet åbent overfor, at verden altid vil være mangefacetteret, og derfor kan et svar aldrig være det endegyldige. Dogmatik og psykologi arbejder sjældent godt sammen i min optik, hvorfor en rettedhed mod det samfund, som vi indgår i, må være centralt for den psykologi, vi praktiserer. Orienteringen i, hvilke perspektiver vi har med at gøre, og hvilke perspektiver der måske er skjulte i øjeblikket. Hvilken tradition tjener din psykologi for, og hvilket system arbejder du med?

Ernest Bloch (1954) beskriver, at vi kan nå ind til menneskets psyke gennem dagdrømmene. Det er her, "det endnu-ikke-bevidste" erkendes. Derfor vil jeg opfordre til at lade dig selv tillade dagdrømmene om en anden psykologi, når du måske sidder til en forelæsning og føler dig en smule fremmedgjort af den fremlæggelse af psykologien, som præsenteres. Med denne tekst søger jeg egentlig blot at gøre opmærksom på, og få dig stillet nysgerrig overfor, at psykologi ikke blot er dét, som vi får beskrevet med blotte ord. Det er langt større og mangefacetteret et felt end blot det, vi får præsenteret på studiet og i pensum. Derfor vil jeg komme med en lille opfordring: søg ud! Søg væk fra Institut for Psykologis nogle gange lidt kliniske og tomme vægge og gange. Bevar kritikken og lad dig ikke overtale så let til, at ethvert svar er skrevet i en grundbog på psykologi.

Den Alternative Forelæsningsrække og Indput har været steder, som har givet incitament for udvidelse af mine horisonter – derfor er Den Alternative Forelæsningsrække og Indput på sin vis en del af drømmen om en anden psykologi. ■

DEN ANDEN SIDE

Af Gustav Egede Kristensen, stud.psych.

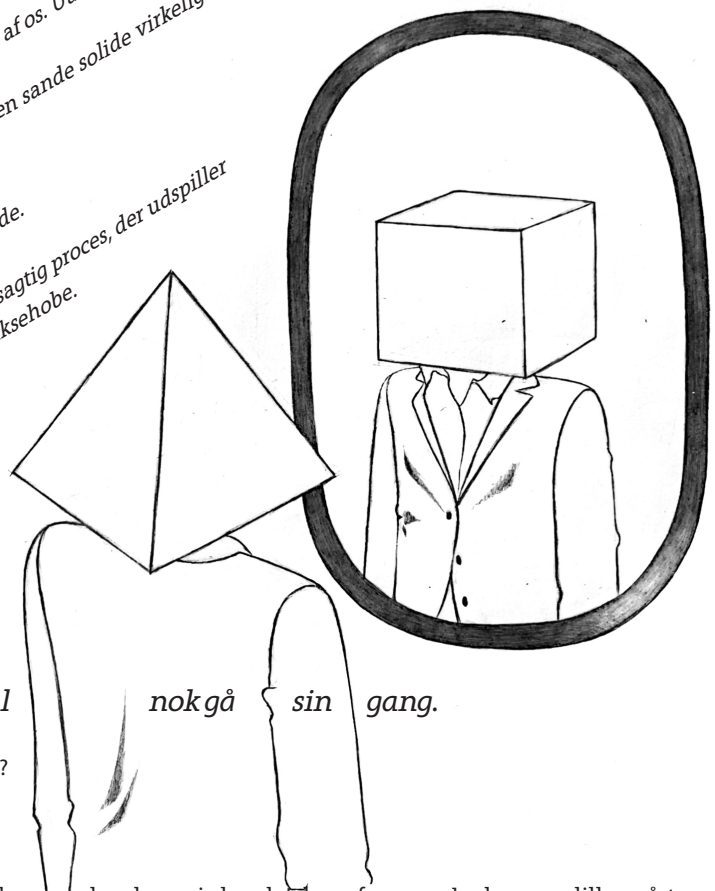
Illustration af Sara Bjerremand Ellehøj, stud.psych.

Lad os starte med at blive enige om, at vi ikke tror på spøgelse.

Immaterielle, falske væsner, der kun er til i den menneskelige forestillingsevnes sagn, myter, billeder og historier.

Uden os var de ingenting, og hvis vi stoppede med at reproducere deres billeder, ville de ophøre med at findes.

Vores logik indikerer, at det virkelige er det, som består uafhængigt af os. Uafhængigt af fantasierende, opdigtede, upålidelige væsner som os selv. Hvis bare vores indbildske upålidelighed kunne fordufte, ville den sande solide virkelighed findes, som den nu engang er. Uforanderlig og evigt tilstede. Vi kan kalde det klippfaste det materielle. Den ene og eneste side. Det materielle bestod og vil bestå lang tid efter os. En tandhjulsagtig proces, der udspiller sig fra det subatomare niveau til bevægelser i kosmossets galaksehobe.

Slå benene op og tag det med ro: universet skal

nok gå sin gang.

Men hvilke egenskaber mon dette materielle kunne have?

Absolut ingen.

End ikke i en drøm kan jeg forestille mig en forgrund uden baggrund, og hvem i alverden kan afgøre om Jorden er en lille småsten, eller verden selv uden en baggrund?

Som absolut uafhængighed er det materielle en betydningsløs tom kategori, der indeholder alt og intet.

Igen spørger et genfærd, men det er nu det helt omvendte: det materielle selv.

Kun i et forhold til noget andet og for en anden kan det drømme om at ytre sine selv helt basale kvaliteter.

DEN ANDEN SIDE

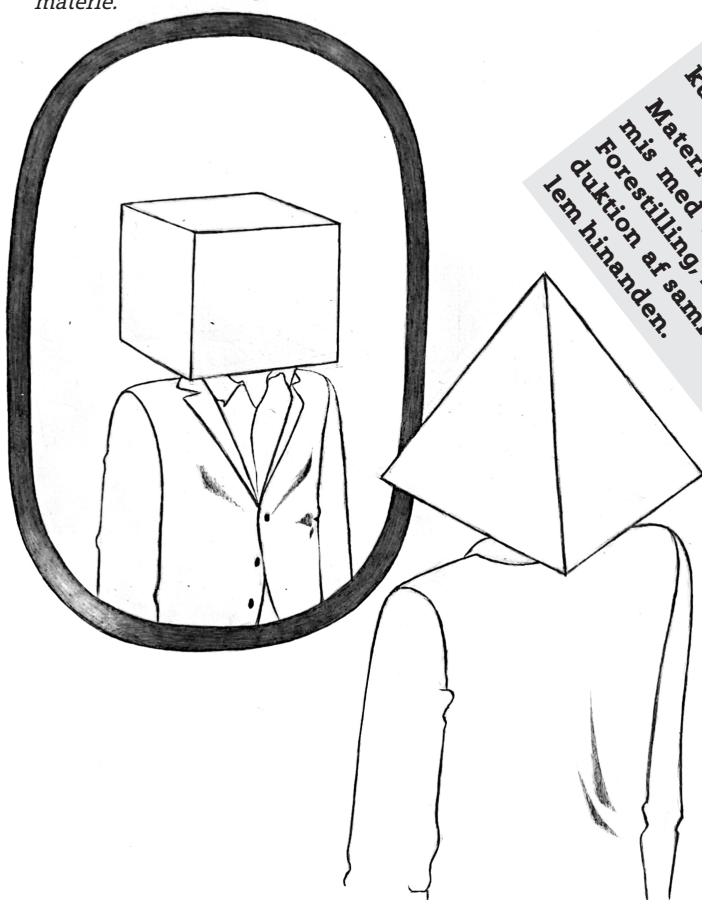
Illustration af Sara Bjørnemann Ellenhøj, stud.psych.
Af Gustav Egede Kristensen, stud.psych.

Sansningerne indeholder den fylde, man savner, og som ting præsenterer sig for os med.

Røde tomater, der også smager, det spraglede lys fra biler og lyskryds, når man kniber øjnene sammen på vej hjem i natteregnen, rungende synthbas, der rammer ører såvel som knogler.

De kommer som en helhed.

Den smukke, kvalitativt frodige materie kan lige godt fantaseres som perciperes, og den er ikke ærlig i sit løfte som ikke-tom materie.

Kig bag dine øjnes fotografi, og der er ingenting!

*Ren overflade.
En maske uden ansigt.*

*Uhyggeligt. Så jeg bestemmer mig for ansigtets realitet. I sig selv findes ansigtet, selvom kun masken præsenterer sig selv.
Materien går stumt men stridigt på kompromis med os og vores forestillinger om den.
Forestilling, ikke som illusion, men som produktion af sammenhæng for os selv og mellem hinanden.*

Men hjælpen kommer fra kroppen, der i sin egen ambivalens som subjekt og objekt godt kan leve med materiens ambivalens.

Erkendelsens udgangspunkt, der finder sig selv midt i det hele, kødelig såvel som betingelsen for selve denne kødelighed.

Jeg finder det velkendte mig i det andet, som jeg ikke har skabt, og det fremmede andet i mig selv.

Måske indfangede David Hume (ifølge Jorge Luis Borges) det bedst, da han beskrev verden som "en rudimentær skitse lavet af en eller anden barnlig gud, som opgav den på halvvejen, flov over dens ufuldstændige udførelse".

Jeg og du er som krop en del af verden og er dermed lige så skitseagtig som alt andet. Stregede spøgelser. Den anden side er det højst sandsynligt den ikke udfyldte og dermed ukendte tomhed i os selv. ■

OM ANDETHED OG FISK

Tekst og illustrationer af Angelika Bowes, stud.psych.

Sidste semester, på et seminar i pædagogisk psykologi, var min studiemakker (som jeg var så heldig at have fundet i 30+ netværket) der ikke, da vi skulle lave et eller andet gruppearbejde. Jeg var på dette tidspunkt allerede så færdig med fisk-ud-af-vandet tilværelsen, at jeg simpelthen ikke kunne overskue at spørge nogle af mine søde medstuderende, om jeg måtte være med. Så jeg pakkede mine ting og ville forlade lokalet – pludselig totalt og aldeles ked af det. Tårerne trillede ned ad kinderne, og jeg var øjeblikkeligt drænet for energi. Et af de momenter, hvor det hele pludselig kulminerer, og som så ofte kommer ud af det blå.

Så hvad skete der lige, og hvorfor?

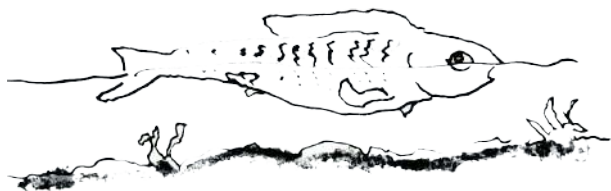
Jeg ved det et eller andet sted godt, men kom med mig på denne rejse. Lad os sammen finde ud af, hvor min tankestrøm fører os hen, uden at miste fokus på det væsentlige. Ellers kan det nemt blive alt for stort og alt for meget, så jeg vil prøve at give det en indpakning, der ikke fylder mere end selve indholdet.

To erfaringer fra mit sidste halve år vil jeg gerne dele med jer, for at give jer en idé om retningen, det her vil tage.

Jeg mødtes forleden med en bestyrelseskollega fra Kursusgruppen, som spurgte ind til min rejse til Berlin i juni. Rejsen var okay, Berlin er ikke min favoritby, men det som virkelig gik op for mig var, hvor meget jeg savner at havne i en lille samtale med fremmede bare fordi jeg spørger efter vejen, eller om der er en billetautomat i nærheden. Den der mellemmenneskelige interaktion, som ikke har noget formål eller nogen hensigt, som bare bliver et lille opløftende øjeblik i floden af forbigående øjeblikke. Min bestyrelseskollega kiggede på mig med store øjne og påpegede, hvor akavet det ville være for hende at tale med vildt fremmede mennesker om, tja, egentlig intet. Der sad vi og kunne forstå, hvor forskellige vi var. Jeg forstod for første gang sådan rigtigt, at det er mærkeligt for nogle danskere, når jeg bare plaprer løs, deler indsigter, kigger fremmede i øjnene, siger 'velbekomme' når jeg går forbi nogle, der sidder og spiser, selvom jeg ikke kender dem. Bare fordi jeg har lyst til det, og vil dele ud af lidt god stemning ud fra et behov for at komme hinanden ved.

Så ja, jeg er anderledes. Jeg er ikke dansk (og dermed ikke sagt, at danskhed kun er én ting, og at danskere ikke kommer hinanden ved - måske bare på en anden måde?).

Hvilket fører mig til den anden oplevelse. Jeg tog en 2-dages tur til Østrig for at deltage i en rund familiefødselsdag. Der var gået fire år siden mit sidste besøg (normalt når jeg kun til Wien for at besøge mine allernærmeste), og vi fejrede det på min fætters landrestaurant, jeg iført en traditionel 'Tracht'. Jeg holdt en tale, og selvom jeg kun kendte den ene halvdel af selskabet, følte jeg mig som en fisk i det rigtige farvand. Vandet havde den velkendte lugt, smag, temperatur, strømning. Jeg vidste lige nøjagtigt, hvor meget jeg kunne svømme mod strømmen, hvor meget jeg kunne slappe af og lade mig rive med, hvilke vittigheder jeg kunne tillade mig, og hvornår jeg hellere skulle tie stille og ikke sige højt, hvad jeg tænkte. "Hjemme" i Danmark postede jeg en story på Facebook, jeg iført den flotte traditionelle kjole og Reinhard Fendrich, som med østrigsk dialekt og i et letforståeligt omkvæd synger: "I am from Austria".

Så nej, jeg er slet ikke anderledes, det hele handler jo bare om kontekst og relationer.

Jeg er og kan kun forstås i relation til mine omgivelser, den kontekst jeg i et hvilket som helst øjeblik agerer og reagerer ud fra og i, de mennesker som jeg omgiver mig med eller møder på min færd gennem livet. Sådan meget i forlængelse af Gergens forståelse af *The Relational Being*.

Konteksten og vores væren-i-verden, vores *Dasein* (Heideggers eksistensbegreb, som direkte oversat hverken betyder mere eller mindre end 'bare' at være her) spiller i hvert fald hovedrollerne i dette essay. Fordi det er den kontekst, vi placerer os - eller bliver placeret - i af tilværelsens omstændigheder, som fremprovokerer en andethed, der i andre kontekster ikke nødvendigvis er til stede. Disse eksistentielle vilkår dikterer min selvforståelse, min identifikation med et selv, som efterhånden har så mange smage, farver og nuancer, at det halve kunne være nok. Sådan tror jeg, at mange af os har det.

Dette essay er i en meget bogstavelig forstand et forsøg (essayer, fr.; forsøge) på at sætte ord på følelser og fornemmelser og bliver - kan jeg mærke - også et credo for socialkonstruktionisme og eksistentialisme uden at det på nogen måde skal, vil eller har lyst til at blive et akademisk foretagende. Og for at gøre det mindre akademisk kommer der her med det samme et citat fra Meryl Streep, som jeg faldt over på Facebook (så jeg aner reelt set ikke, om hun har sagt det, om det er et citat, eller bare en sætning klistret ovenpå et billede af hende):

"What makes you different or weird - that's your strength."

Meget tiltalende. Min umiddelbare reaktion: en bekræftende nikken indeni.

Men så kom der også en negerende rysten, som næsten blev til en strøm af forbehold og aber dabej omkring 'ja, men' og 'jo, eller'? Det er jo ikke så ligetil. Andethed kan jo også blive vores byrde, vores svaghed, afsavn, eksklusion og isolation - ikke hele tiden, men igen i forskellige kontekster og møder med verden. Hvis vi går i dybden med tanken, kan der også anes en trodsighed: Hvis det at være 'different or weird' indebærer en isolation og andethed, må vi finde en styrke i det. Så lad mig afprøve dette og fortsætte med mig og mine andetheder som eksempel.

Jeg er 55, hvid, ciskønnet kvinde, heteroseksuel, gift og mor til to. Det gør mig i den grad til *normal* i det danske samfund. Alt andet end 'andet', ikke? Men vi er jo så meget mere end de 5-10 ting, vi som regel beskriver os med. Jeg tilføjer lidt: jeg er som nævnt *expatriot*, vegetar og 'klimatosse', jeg dyrker yoga, er lykkeligt gift med en australsk kunstner, som ikke ▶

er fartil mine børn, elsker katte og er psykologistuderende. Det er et helt andet narrativ, jeg har valgt her. Søgte jeg job, ville jeg nok tilføje teamplayer, empatisk og organisationstalent og noget med mange bolde i luften. Der skal jo fremhæves, hvad modparten formentlig helst vil høre.

Men der er mere. Alt det, som jeg nok ikke lige ville vælge at sige ved første møde eller i en jobansøgning: Jeg blev fyret fra mit sidste job midt i coronapandemien. Jeg er gået ned med stress ad to omgange. Jeg har gennemgået forskellige traumer i mit liv og har blandt mine nærmeste mødt både paranoid skizofreni, ADHD, CPTSD, narcissisme og dissociative lidelser (og går faktisk ikke op i diagnoser, men bruger vores fælles psyk-sprog i en ånd, som ikke skal invitere til, at vi lader mennesker forsvinde i disse kasser).

Alt dette kunne uddybes, og da jeg ikke har tænkt mig at gøre det, sidder du nu højst sandsynligt med en forestilling om mig med associationer, der lige så godt kan være rigtige som fuldstændig forkerte. Du ved faktisk stadig kun det om mig, som jeg har valgt at fortælle, og som er nogle få ud af mange mulige fortællinger. Mine fortællinger kan potentielt, og i lige så høj grad, gøre mig anderledes end som lige med dig, jer, din mor, din kæreste, din bedste ven eller måske hende, du aldrig kunne lide i din sportsklub.

Derfor er det lidt svært at sætte finger på, hvad andetheden virkelig rummer. Men lad mig prøve at komme lidt nærmere ind på det aspekt, hvor jeg beskriver mig selv som psykologistuderende, for det deler jeg nok med de fleste af jer. Samtidig begynder jeg at lukke cirklen omkring min oplevelse i pædagogisk psykologi, som jeg startede med. Da jeg overvejede at begynde i en alder af 53, udrød min mands terapeut entusiastisk:

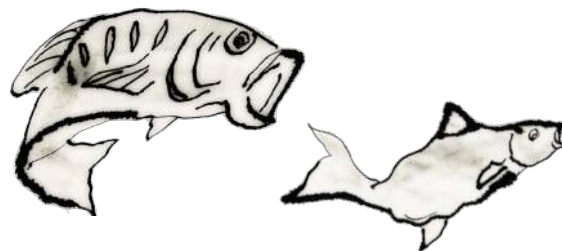
“Go for it! Fifty is the new thirty!”

Så med en meget Meryl Streep-ish overbevisning om, at denne andethed qua min alder ville blive min styrke, indtog jeg Psykolympen i rusugen 2021, vel og mærke uden at deltage i drukturene eller festerne om aftenen, men med, hvad jeg håber var, en åbenhed omsvøbt af den nervøsitet, jeg delte med alle andre nyudklækkede studerende. Jeg var fortrøstningsfuld, fordi jeg jo ikke føler mig gammel. Det er bare håret, som er mere gråt og huden, der er mere træt og viser stolte spor af et fem årtier levet liv.

Da jeg kom til første møde med netværket for psykologistuderende 30+ og/eller med børn, var det mere for at støtte op om dette fællesskab, ikke ud fra et behov for at finde ligesindede eller andre *vintage-modeller*. Men er det ikke interessant, at vi i en anerkendelse af andethed, med det samme søger netværker, hvor vi finder lighed?

Og at vi ved at finde lighed, faktisk skaber en andethed? Det kommer jeg tilbage til.

Nej, jeg havde det godt med mit hold og fik dispensation til at skrive portfolio i videnskabsteori alene; jeg kunne jo godt forstå, at de unge (og der er det igen: jeg 'andet-gør' de unge fra mig) ikke ligefrem stod i kø for at skrive med mig. Ugerne gik og gruppedannelse, gruppearbejde, gruppechats og gruppefester begyndte at skubbe mig (og her kommer fisk-metaforen igen) ud i et farvand, hvor jeg lidt besværet svømmede med et fladere åndedræt og bare prøvede at hænge ved - lidt plaskende og gispende.

Min nye kontekst og min andethed i denne kontekst endte med at tage meget af den entusiasme, jeg havde til at starte med.

Forstå mig ret: følelsen af at være den sidste der bliver valgt, når to hold til et boldspil skal dannes, kender mange af os fra skoletiden. Jeg er elendig til at kaste med bolde, så jeg havde det fint med at være blandt de sidste i denne sammenhæng, men bliver det for mange gange og i for mange sammenhænge, så bukker de bedste af os under og ender i en nedtur. Det er bare ikke en rar fornemmelse.

Vintage-netværket, Kursusgruppen og nu også INDPUT blev – i hvert fald i perioder – livslinjer, men også der er jeg ofte 'den ældste', gør ting anderledes og mistolker koder. Jeg taler for meget om mine børn i et ynkeligt forsøg på at vise, hvor godt jeg forstår denne generation, hvor meget jeg har fingeren på pulsen på trods af, at jeg ikke kender et eneste musikstykke til musikquizzerne ved festerne og indtil videre er lykkedes med at undgå deltagelse i beer-pong (selvom min datter fik grineflip da hun hørte, at jeg skulle til en fest hvor det var planlagt, og så gerne havde været fluen på væggen). Indtager jeg igen helikopterperspektivet, så er jeg altså i en kontekst, hvor jeg deler ligheden i forhold til at være psykologistuderende. Men samtidig en kontekst hvor jeg føler mig mere som 'den anden' end i nogle andre kontekster, jeg færdes i. Ret pudsigt egentlig, og til tider frustrerende, fordi jeg ikke har lyst til at være anderledes, men helt ærligt heller ikke har lyst til at gennemleve mine 20'ere igen. Lidt af en 'catch 22', som kan være svær at definere mig i.

Tilbage til holdundervisning i pædagogisk psykologi. I den historie, som jeg startede med, blev en gruppe på fire opmærksom på, at jeg var ved at forlade lokalet grædende. De opfordrede mig til at arbejde med dem, og jeg pakkede mine ting ud igen, tørrede mine tårer og blev. Jeg tror, at de ligesom jeg selv både blev overraskede og lidt chokerede over min heftige reaktion. Men den viser jo bare, hvor ondt andethed gør nogle gange, og så bliver Meryl-styrken lige pludselig bare til den største svaghed, selv i en kontekst, hvor jeg ellers ofte kan finde den.

Hvad vil jeg egentlig med det her?

Jeg tror – og her kommer min kulturelle baggrund igen til udtryk – at jeg savner mere interaktion, mere sammenhæng. Men ikke bare det, for jeg vil jo alligevel have det på den måde, som jeg har nemmest ved at afkode: som en fisk i en lille østrigsk bjergstrøm, ikke i den danske Øresund. Ret urealistisk, jeg ved det godt. Så jeg må æde den, leve med min andethed og finde mig til rette i den. Ligesom alle andre. Det gælder overordnet om at finde et ståsted; en definition, jeg kan leve med. Det kan betyde at give op, nedjustere ambitioner eller krav til mig selv, endda forlade fællesskaber i en anerkendelse af, at jeg ikke hører til. Det handler ikke om nederlag, nok tværtimod: vigtige skridt på livsrejsen, som fører til en dejlig befriende erkendelse af, at andethed er helt okay.

De uddrag fra min historie er blot meget lidt spektakulære hverdagsseksempler på andethed blandt os psykologistuderende. Så er der også køn (hvor nemt er det egentlig at være mand på et studie med flest kvinder?), seksualitet, race, religion, diagnose, handicap, at være skilsmissebarn, have en spiseforstyrrelse, komme ud af et dårligt forhold, føle sig uintelligent eller ikke god nok, og så meget mere. Når andethed fører til eksklusion og isolation skal vi komme på banen, især når vi er færdiguddannede psykologer.

Andethed eksisterer i bund og grund ikke uden lighed, idet de to er gensidigt skabende. Tænk bare et øjeblik over det: hvis noget er 'andet', så er det andet end noget, som må være lige. Omvendt skabes andethed i det øjeblik, hvor vi anerkender en lighed. Du kan anvende tankegangen alle vegne, på alle tidspunkter og i alle kontekster. Andethed og lighed er grundvilkår og *Daseins*-betingelser, som ikke kan undgås. Hvis vi aktivt vælger det, vil vi derfor kunne finde lighederne der, hvor vi ved første øjekast ser intet andet end andethed (og *weirdness*), og der tror jeg, at vi vil kunne finde vores reelle styrke.

Jeg svømmer videre ... ■

BAG LUKKEDE SKABSDØRE

Af River Lyngaa, stud.psych.

Illustration af Sara Ellehøj, stud.psych.

April 2010. Sang rundt om bålet med alle de andre. Jeg kigger forsigtigt hen på dig. Vi har aftalt nu, men gør vi det? Du rejser dig stille og roligt. Ubemærket. Lister langsomt væk. Jeg følger trop. Mit første kys. Smil, der får det til at gøre ondt helt op i kæberne. Glæden holder et par måneder. "Nanna siger, det er underligt..." Du giver hende ret. Bliver kærester med ham i stedet, mens jeg stadig kigger forsigtigt hen på dig.

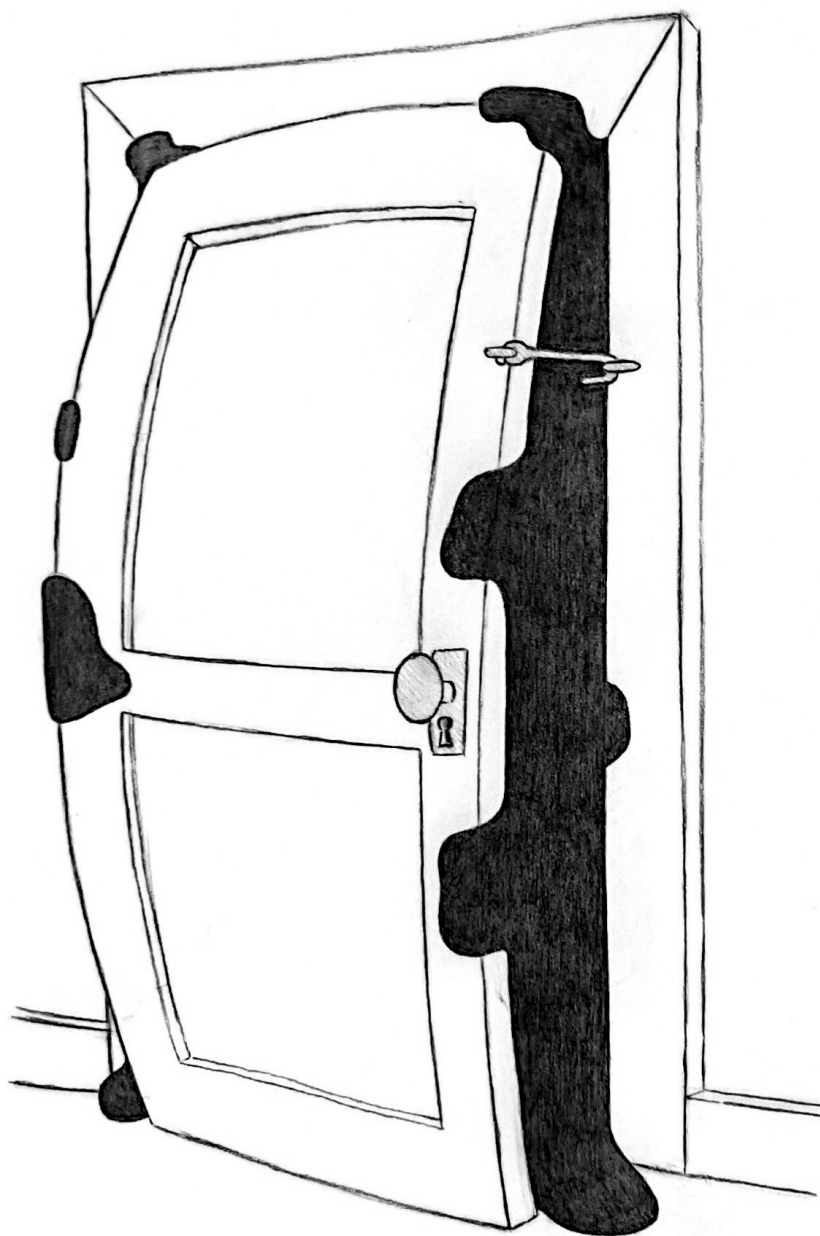
Januar 2013. Vi lægger en plan for, hvordan jeg skal score ham. Ham den uopnåelige, der allerede har en kæreste. Du og jeg. De bedste veninder. Men jeg vil ikke score ham, jeg vil give min kærlighed, min hengivenhed, min sjæl til dig. Det snakker vi ikke om. Det snakker vi aldrig om. Ham bøssen har allerede fået et mærkat, som vi to ikke vil dele. Så vi lægger en plan for, hvordan jeg skal score ham den uopnåelige.

Maj 2014. Du vil ikke holde det skjult længere. "Hvad er du så bange for?" Hele verden. Men det siger jeg ikke. Du skal flytte til Aarhus lige om lidt. En storby. Langt væk fra os to, vores lille, jyske provinsby og alle fordommene. Efterlader mig i cementen, der holder mig nede. Jeg elsker dig, men måske ikke nok. Jeg forstår nu, det skal gemmes væk bag lukkede skabsdøre for at kunne accepteres. Jeg vil så gerne accepteres. Du vil ikke holde det skjult længere, så vi to ophører her.

August 2017. Højlys dag. En summen af mennesker alle vegne. Et ømt kram delt mellem du og jeg uden tanke for de forbipasserende. "Hvad **FUCK** laver I? Er I **fucking klamme lebbes**?" Hastige skridt i vores retning. Han spytter. På mig. På dig. Et desperat søgende blik efter hjælp blandt menneskemængden. Stille nu. Ind i den første, den forkerte bus. Du får et spark med på vejen. Men ingen hjælp ved højlys dag.

Februar 2020. Du henter mig på stationen. Vi deler et akavet kram. Snakker om alt og intet. Får tiden til at gå inden procenterne kan trille indenbords. Du er i gang med dit speciale. Jeg forstår intet. Du spørger, om jeg er sulten. Jeg siger nej. Vi stopper op for rødt lys. En flok berusede, højtråbende fyre stiller sig lige bag os. Du tager hættens på, retter dig helt op og placerer fødderne længere fra hinanden. Snakker ikke, til de er drejet af. Jeg forstår instinktivt, hvad du laver.

August 2022. Vi ligger på det bløde græs. Fletter fingre, imens vi drømmer om fremtiden. Jeg er mæt af hjemmebagte boller, brombær fra haven og al din kærlighed. Vi er helt nye, men vi er ikke i tvivl. Du og jeg. Vi vil begge gerne have børn, men du kunne aldrig drømme om at føde. Jeg tilbyder at bære dine børn, men partnerægdonation er ulovligt i Danmark. Knuste drømme om fremtiden. ■

EN ANDERLEDES MINIGUIDE TIL ET ANDET STUDIEVALG

Af River Lyngaa, stud.psych.

Illustration af Natascha M.R. Hansen, stud.psych.

Studiestart er for nogle et veloverstået kapitel. For andre betyder den søvnløse nætter og spekulation om, hvorvidt man nu egentlig har valgt det rigtige studie. Er du en af dem, finder du her løsningen. Kan du svare "ja" til 2 ud af 3 spørgsmål indenfor et felt så skynd dig at skifte uddannelse!

☐ Er din hengivenhed til historisk materilisme og marxisme væsentligt større end din kærlighed til Freudomarxisme og Køppe? a.	☐ Trampede du i forelæsningsгалens gulv af jubel og klappede i dine små, hårdtarbejdende læserbrevs-formulerende-fingre første gang, du hørte om situeret læring? c.
☐ Er du en af de få, som rent faktisk kom igennem første år på studiet uden på noget tidspunkt at græde over statistik? c.	☐ Har du muligvis et lille minicrush på Séamus og hans spændende kulturpsykologiske undersøgelser om den irske befolknings protest-timing? d.
☐ Elsker du at spinne al empiri og metode til din fordel under ophedede teoretiske diskussioner i Hippocampus? a.	☐ Skal du for alt i verden ikke være klinisk psykolog, men vil alligevel gerne undersøge mennesker til den dag, du går på pension? c.
☐ Er du en sucker for alt, hvad der starter med forskningsdesign og indsamling af egen empiri? d.	☐ Synes du, folk overdriver, når de påpeger problematikkerne ved definitionsmagten, fordi den magt reelt er den eneste grund til, at du valgte psykologi? a.
☐ Synes du, undersøgelser om anti-social behaviour var det mest interessante på socialpsykologi? b.	☐ Hvis du kunne vælge et enkelt fag som det eneste fag resten af din studietid, ville du så vælge A&O? b.
☐ Bekymrer du dig i virkeligheden ikke synderligt meget om menneskers trivsel, hader du reelt set alt hvad, der handler om børn, og vil du egentligt bare gerne tjene penge? b.	☐ Foretrækker du at holde dig lidt i baggrunden og har det egentlig fint nok med at blive glemt? d.

Fik du flest a, b, c eller d? Så skal du måske læse:
A: Statskundskab
B: Økonomi
C: Sociologi
D: Antropologi

Statskundskab

Er din hengivenhed til historisk materialisme og marxisme væsentlig større end din kærlighed til Freudomarxisme og Køppe? Synes du, folk overdriver, når de påpeger problematikkerne ved definitionsmagten, fordi den magt reelt er den eneste grund til, at du valgte psykologi? Elsker du at spinne al empiri og metode til din fordel under ophedede teoretiske diskussioner i Hippocampus? Så skulle du nok have valgt statskundskab.

Sociologi

Trampede du i forelæsningsgulvet af jubel og klappede i dine små, hårdtarbejdende læserbrevs-formulerende-fingre første gang, du hørte om situeret læring? Er du en af de få, som rent faktisk kom igennem første år på studiet uden på noget tidspunkt at græde over statistik? Skal du for alt i verden ikke være klinisk psykolog, men vil alligevel gerne undersøge mennesker til den dag, du går på pension? Så skulle du nok have valgt sociologi.

Økonomi

Hvis du kunne vælge et enkelt fag som det eneste fag resten af din studietid, ville du så vælge A&O? Bekymrer du dig i virkeligheden ikke synderligt meget om menneskers trivsel, hader du reelt set alt hvad, der handler om børn, og vil du egentligt bare gerne tjene penge? Synes du, undersøgelser om anti-social behaviour var det mest interessante på socialpsykologi? Så skulle du nok have valgt økonomi.

Antropologi

Har du muligvis et lille minicrush på Séamus og hans spændende kulturpsykologiske undersøgelser om den irske befolknings protest-timing? Er du en sucker for alt, hvad der starter med forskningsdesign og indsamling af egen empiri? Foretrækker du at holde dig lidt i baggrunden og har det egentligt fint nok med at blive glemt? Så skulle du nok have valgt antropologi. ■

OM MELLEMMENNESKELIGE MAGISKE ØJEBLIKKE OG KÆRLIGHEDENS ERKENDELSE AF DEN ANDEN.

Af Marie-Louise Olsen, stud.psych.

Illustration af Anna Sofie Andersen, stud.psych.

Da den britiske forfatter Irish Murdoch i 1959 udtalte, at *"Kærligheden er den ekstremt svære erkendelse, at noget andet end en selv er virkeligt"*, talte hun ind i en tidløs filosofisk begrebsafklaring om, hvad kærlighedens essens i virkeligheden er. Men ikke desto mindre er det nærmest almenmenneskelige grundvilkår at elske stadig relevant den dag i dag, hvor vi møder kærligheden over alt, og i mange former. Kærligheden gennemsyrrer kulturen i sine mange kunstudtryk og er at finde i alt fra litteraturen, kunsten og til musikken. Den hænger uløseligt sammen med sorgen, som jeg smukkest har fundet beskrevet, som den hjemløse kærlighed.

Men hvad er kærligheden egentlig?

Kærligheden er mere relevant end nogensinde, da vi befinder os i en nærmest postmaterialistisk verden, hvor meningsøgningen efter Guds deklarerede død og religionens faldende interesser, endnu en gang søger en revurderet betydningsafklaring af kærligheden. Til trods for kærlighedens uendelige og mange aspekteret belysning, kan det synes paradoksalt, at vi i en verden, hvor vi aldrig har været tættere forbundet på tværs af landegrænser, alligevel bliver mere og mere berøringsangste, distancerede og ikke mindst ensomme.

Da jeg for nylig havde en dialog med en af mine gode venner om kærligheden og parforholdets mangfoldige konstellationer, her i spændet fra monogamt til polyamorøst, slog det mig som en epifani, hvilken mangel på belysning og perspektiv, at kærlighedsbegrebet egentlig mangler. Jo vist, at de fleste kan være enige om, at kærligheden er smuk, tæt på himmelsk og en af de dybeste følelser et menneske nogensinde kan velsignes med. Men hvorfor ender den moderne portrættering så ofte med at være eksklusiv og forbeholdt den *eneste ene*? For såvel som man kan være monogam som polygam, kan dette vel også gælde ens kærlighed? Det vil jeg i hvert fald mene. Jeg tror nemlig ikke, at kærligheden er så rigid en konstellation, som da man sad i skolegården i folkeskolen og plukkede bladene af en skrøbelig og sprudlende bellisblomst, efterfulgt af et binært "elsker" og "elsker ikke". Kærligheden må besidde flere nuancer end det.

Bell Hooks fortæller smukt om kærligheden i sin bestseller *All about Love* fra 1999, at "*Kærlighed ikke er en følelse, men en handling, som former andre følelser*". Belyst fra psykoanalysens perspektiv, kan ligeledes trækkes på et begreb som *Cathexis*, som er den psykiske energi eller emotionelle investering, som vi hengiver til andre mennesker.

Om end ens ontologiske erkendelse af verden trækker mod det materialistiske, hvor vi er karbonbaserede væsener i et økologisk kredsløb, vekslende mellem respirationsprocesser og fotosyntese, eller om man er mere idealistisk anlagt, og derfor klinger til tanken dualisme, kan det ikke undgås at komme ved, at vi alle er forbundet.

Dette gælder ligeledes den religiøse overbevisning, hvor denne mellem-menneskelige forbundethed gør sig gældende, om end du bekender dig til et kristent princip som næstekærlighed, eller er mere spirituelt anlagt mod det buddhistiske og de karmiske love.

I det gamle Grækenland skelnede man mellem otte typer af kærlighed. *Eros* - den romantiske kærlighed, *Filia* - den omsorgsfulde kærlighed, *Storage* - den familiære kærlighed, *Ludus* - den legende kærlighed, *Pragma* - den vedholdende kærlighed, *Agape* - den universelle kærlighed og *Philautia* - som er selvkærligheden. Otte typer af kærlighed med hver sit mål.

Jeg knuses selv gang på gang af Aristofanes tale om søgen efter ens bedre halvdel, eller tvillingeflamme, som portrætteret i Platons smukke *Symposium*. Men jeg kan alligevel ikke lade vær med at tænke, at vi som individer i verden, vel nærmest må besidde flere tvillingeflammer ud fra hver type kærlighed? For når kærligheden bliver så eksklusiv, at vi dårligt nok tør italesætte den, mister vi også næstekærligheden, til trods for vores mellem-menneskelige forbundethed.

Om end den er karmisk funderet eller bygget på, at vi alle er af stjernestøv.

For som individer er vi ikke bare isole-rede øer i et samfund, men forbundne, forpligtede og sårbare væsener, som har brug for hinanden og ikke mindst kærligheden til og mellem hinanden.

Jeg tror, at kærligheden er de magiske mellem-menneskelige momenter, som vi deler med hinanden.

Nogle vil måske mene, at jeg er af den overbevisning, fordi jeg som David Bowie har et horoskop med Venus i Skytten og derfor altid er på jagt efter den dybere mening. Andre vil måske blot kalde mig en flyvsk hippie. Jeg kan leve med begge ting.

For selvom vi i et individualistisk samfund akkumulerende søger selvaktualisering, anerkendelse og næste like, er det vigtigt, at vi ikke glemmer at være opmærksomme på den anden, som er en verden i sig selv og erkender, at andet end os selv er virkeligt.

Da jeg fornyelig læste Matt Haighs mesterværk "*Midnatsbiblioteket*", var en af de fineste pointer jeg tog med mig at huske at italesætte kærligheden til den anden gennem ord.

Om end den anden er din bror, en kærvæn, dit elskede kæledyr eller en partner, er nogle af de vigtigste og fineste ord i erkendelsen af den anden, at vi kan skænke et "*Jeg elsker dig*".

Derfor er det med hånden på hjertet og største *agape*, at jeg vil opfodre dig til at huske at fortælle dem, som du elsker, at du elsker dem. Dette er nemlig i sandhed erkendelsen af den anden. ■

Sproglige og andre manøvrer jeg udfører for at gøre min krop til noget andet end mig selv

Af Katrine Vedsø Jakobsen, stud.psych.

Illustrationer af Anna Sofie Andersen, stud.psych.

Jeg har meget besvær med at greje, hvor jeg skal begynde. I tilfælde som dette strejfer tanken mig ofte, om det så ikke kan være okay nogle gange faktisk at give op. At sige: Jamen, så grejer jeg det ikke! Så går jeg tyvstartende ind i skriften og lader forståelsen indhente mig på et senere tidspunkt. Den tekst, jeg gerne vil skrive, har jeg tænkt så mange tanker om, at arbejdet med at skulle skrive den føles som at stå i midten af en vildt roterende hvirvelvind og hele tiden tage sig så forvirret til øjnene. Ordene flyger forbi med en sådan fart, at jeg må lukke dem for ikke at få små bitte snitsår i øjeæblerne. Nu griber jeg blindt ud og får fat i et hjørne af en sætning. Sætningen blafrer i vinden som et flag og lyder: Der er visse sproglige manøvrer, som jeg udfører for at gøre min krop til noget andet end mig selv.

Med sproget at ville skrive sig ud på den anden side af kroppen

Jeg ved, at sætningen stammer fra min notesbog. Jeg kan huske at skrive den, da følgende tanke på et tidspunkt falder mig ind: Jeg synes at have en tendens til, når jeg taler og skriver, at anvende sproget på en måde, som var det et slags flugtmiddel. En vej ud af kroppen. Det er en tendens, som jeg kan spore tilbage til måden, jeg skrev på efter i 2017 at være stoppet midt i mit andet aspirant-år på Det Kongelige Teaters Balletskole. Jeg kan læse, at meget af det, jeg dengang skrev, ligner, hvad jeg vil beskrive som slags forsøg på at skrive mig selv ud på den anden side af min hud. *Hvis bare man kunne kravle ud gennem navlen på sig selv. At man kunne tage kroppen af som en beklædningsgenstand.* Jeg ville ud af min krop. Simpelthen lægge en afstand ud mellem os. Jeg var uden en eneste tanke på, hvad denne længsel ud af kroppen i sig selv kunne betyde. Jeg skrev disse sætninger, kan jeg huske, i ramme alvor som appeller til de fysiske lovmæssigheder. Som i: Luk mig venligst ud. Det er ikke før, jeg starter på psykologistudiet og stilles overfor det psykofysiske problem, at jeg begynder at tænke rigtig over, hvad det er, jeg egentlig har haft gang i. Og det forvirrer mig selvfølgelig. Jeg begynder at skrive breve til min krop. Måske for at se, om sproget også kan vise en vej tilbage til kroppen.

Kære krop,

Det, som jeg er mest ked af, er måden, hvorpå jeg har gjort dig til en modstander. En nat falder jeg i søvn og drømmer, at hjertet er en lille mørk bolig. Så viser det sig for mig i drømmen, hvordan jeg som en lille konfus kriger kravler ud af mit eget hjem for derefter at begynde at bekrige det efter bedste soldaterevne, og jeg vågner og kan græde, til jeg får ondt i halsen af det. Det er noget, som jeg virkelig har tænkt over: Jeg synes ikke, det er til at forstå, hvorfor jeg, når jeg nu har arbejdet så tæt sammen med dig hele min barndom (det er jo vitterligt dig, jeg har danset med), hele tiden har så travlt med at distancere mig fra dig. F.eks at sige: Du er ikke mig. Du er ikke Katrine, krop, du er Katrines krop. Denne lille genitiv gør hele forskellen. Det lille s er en bugtende snor, jeg fæstner ved din hals som for at fastslå et tilhørsforhold. Som om du er noget, jeg besidder og ikke er.

Merleau-Ponty og kroppens åbenhed ud mod verden

Nu ville jeg ønske, jeg kunne, men jeg kan ikke huske, hvor eller hvornår jeg første gang hører om den franske psykolog og filosof Maurice Merleau-Ponty. Det som jeg ved er, at mit møde med hans tekster sætter gang i en slags forvandling af måden, jeg tænker min krop på. Jeg vil skynde mig at skrive, at jeg selvfølgelig på ingen måde er i stand til at komme med en egentlig udlægning af Merleau-Ponty og hans *Kroppens Fænomenologi*. Jeg kan og vil kun berette om, hvilken effekt min læsning havde på min måde at forstå og forholde mig til det at være i verden med en krop. Med Merleau-Pontys tænkning går det først og fremmest op for mig, at kroppen både kan tænkes som et objekt og et subjekt. Når Merleau-Ponty referer til kroppen, mener han ikke altid kroppen i en udelukkende biologisk materiel forstand – som et objekt, en organisme der fungerer efter mekaniske principper og fysiske lovmæssigheder. I stedet kan kroppen hos Merleau-Ponty også tænkes som et subjekt. Han fremskriver et kropssubjekt, som er situeret i verden, sansende og meningskabende, også før en egentlig bevidst tænkning eller refleksion finder sted. Og jeg tænker: En slags kropslig før-refleksion findes! Det vender jo op og ned på det hele! Hvordan jeg på det tidspunkt tænkte mig selv som en lille uafhængig bevidsthed, der fra et sted på indersiden af kroppen styrede og rådede over den. Kroppen, der ikke havde noget at skulle have sagt. Med Merleau-Ponty får jeg fornemmelsen af, hvordan kropssubjektets præ-refleksivitet faktisk kan tænkes som dannende grundlag for refleksionen. Hvordan krop og bevidsthed således ikke behøver at tænkes som to uafhængige størrelser. Et sted i *Kroppens Fænomenologi* skriver Merleau-Ponty en sætning, som jeg efterfølgende skrev ned i min egen notesbog: *I am conscious of the world through the medium of my body*. Sætningen er måske nok løftet ud af en større sammenhæng, som jeg ikke helt formår at begribe endnu, men den bliver på det tidspunkt meget vigtig for mig. For den får mig til at tænke over det underlige ved projektet, jeg dengang var fuldstændig optaget af: At tænke og skrive mig selv ud af kroppen. Jeg begynder at få øje på noget absurd i projektet. Jeg begynder at svare, hvis man spørger mig, at jeg i teorien er fuldstændig overbevist om, at min oplevelse af at være i verden i høj grad er kropslig. Det er med kroppen, jeg oplever at være i verden. Men hvorfor er det så, jeg i praksis stadig kan have en oplevelse af min krop som noget andet end mig selv?

Kære krop,

Hvorfra tror du dette paradoksale stammer: At jeg på én og samme tid føler mig taget til fange af dig og som den, der skal disciplinere dig. Der er snoren ved din hals. Hvis hunden er en good boy, så er du er min good body. Så kan vi gå ind i en leg sammen. Så kunne vi sige, at f.eks. min tristhed var en pind. Legen er meget simpel. Jeg kaster tristheden som en pind i en lige linje så langt ud fra min bevidsthed og ned over krumningen på planeten, som jeg muligt kan. Det sisyfoslige træk ved legen: Du krop! Du kommer altid tilbage og viser mig tristheden, som en pind mellem bisserne på en god hund. Du forstår ingenting. Forstår ikke det ondt du gør. Hvis mit kast er meget godt, kan der forekomme et langt stræk af tid, hvor du ikke rigtig er med mig. Du bærer mit sanseapparat med dig som et smykke, og jeg mærker meget lidt. Det viser sig at være vanskeligt at være til stede uden en krop. ►

Kroppen som et fængsel – en ting med en sjæl

Denne sommer har jeg læst Olivia Laings *Everybody – A book about freedom*. Det er blandt meget andet en bog om, hvad det vil sige at bebo en krop i verden. Om arbejdet med at opnå en ligestilling i verden, i den forstand at ingen skal undertrykkes på grund af den krop, som de har. Laing skriver om kroppe som kilder til mod, styrke, omformning af verden og modstandskraft over for undertrykkelse. Men hun skriver også om, hvordan visse kroppe uretmæssigt kan gøres til fængsler. Netop dette billede af kroppen som et fængsel fremskrives af Laing i forbindelse med et citat af den franske filosof Simone Weil. Weil skriver i *War and the Iliad*: *"From the power to change a human being into a thing by making him die there comes another power, in its way more momentous, that of making a still living human being into a thing. He is living, he has a soul; he is nonetheless a thing."* Laing skriver, at med kroppens behov vendt imod sig selv, kan kroppen transformeres til et fængsel af uudholdelig tvungen fornemmelse og sansning. Simone Weil skriver: *"Strange being—a thing with a soul; strange situation for the soul! Who can say how it must each moment conform itself, twist and contort itself? It was not created to inhabit a thing; when it compels itself to do so, it endures violence through and through"*. Dette billede af kroppen som et objekt – en ting med en sjæl – er blevet hos mig. Med vold kan man fratage et menneske dets kropslige frihed. Mennesket kan lukkes inde i sin egen krop. Når jeg stiller spørgsmålet om forholdet mellem bevidsthed og krop til disse citater af Weil, får jeg et svar, der ligner en slags dualisme, som jeg ikke kan få øje på i Merleau-Pontys tænkning, hvor bevidstheden ikke synes klart adskillelig fra kroppen. Men når jeg læser Weils beskrivelse af, hvordan sjælen vrider sig i smerte, idet den fanges inde i et objekt, som den ifølge Weil slet ikke er skabt til at bebo, kommer jeg til at tænke på Merleau-Pontys kropssubjekt. Måske fordi jeg i Weil og Laings beskrivelser af kropsfængslet fornemmer en indadvendthed, en 'knugen-sig-sammen', som er smertefuld og synes at stå i kontrast til Merleau-Pontys kropssubjekt, som jeg læser som værende situeret i og med sådan en afspændt åbenhed ud imod verden.

Piruetter som øvelser i at slynge sig selv ud af kroppen

Arbejdet med denne tekst har fået mig til at tænke på dengang, jeg var elev på balletskolen. Hvor meget jeg egentlig forbandt balletundervisningen med frygt. Hvordan jeg oplevede det at stå ved barren og være meget tydelig og vist. I spejlene alle vegne. I balletlærernes årvågne blikke. Mit eget. Den tætsiddende uniform: balletdragt og trikot. Ikke noget sted at gemme kroppen væk. Den var der bare. Og der rådede sådan en uvished og forvirring omkring, hvornår den var god nok. Og hvornår den slet ikke var. Jeg kan huske, at jeg græd ude på toiletet inden morgentræning, fordi jeg var bange for at få skæld ud. Jeg kan huske, hvordan jeg på et tidspunkt havde svært ved at holde armene i den rette position, når jeg drejede rundt i piruetterne, og hvordan min balletlærer råbte, at det var umuligt at hjælpe mig, når jeg var så uintelligent, som jeg var. Og hvordan den sætning gav mig lyst til at forsvinde fuldstændig. At jeg ville ønske, jeg kunne gøre piruetterne til en øvelse i at slynge mig selv ud af kroppen og svæve

væk. Som en hvid skikkelse. Et spøgelse: Rasende og lykkelig og uden form. I stedet blev det som om, jeg snurrede mig selv længere og længere ind i kroppen, til jeg blev et lille forknyt punkt på indersiden. Kroppen som et slags panikrum, hvis vægge jeg kunne gemme mig bag. Jeg tror, jeg kom til at lukke mig selv inde. Det var som om, jeg landede på en måde inde i mig selv, som vendte indad og ikke ud mod verden. Og denne manøvre betød vel, at jeg også vendte mig væk fra min krop. Oliva Laing skriver i *Everybody*, at hun som teenager oplevede sin krop som et stort dyr, hun ikke kunne kommunikere med. Jeg er i gang med at skrive disse breve til min krop og i tvivl om, hvorvidt kroppen egentlig kan skrives til. Jeg modtager intet svar, men har alligevel en oplevelse af, at jeg, når jeg skriver, finder sted inde i kroppen. Jeg skriver disse breve, tror jeg, som for at undersøge, om jeg kan finde en måde at være inde i min krop på, der ikke opleves som en fængsling, men som en frihed.

Kære krop,

Jeg vil gerne forsøge at være en god ven eller en søster for dig. Jeg vil gerne vise mine (jeg kan ikke længere finde mening i at skrive dine) øjne rolige ting. Tage toget steder ud, hvor man kan se meget langt. Men er det mig, der viser noget til mine øjne eller mine øjne, som viser noget til mig? Jeg adresserer disse breve til dig, men jo flere breve jeg skriver, desto svære bliver det at ignorere, at den jeg skriver til, er mig selv. Måske vil jeg ikke være din søster, måske vil jeg bare være dig. Måske har jeg slet ikke noget jeg. Måske kan jeg holde op med at forsøge at placere et jeg i kroppen. Som man kan lege, at man sætter halen på et æsel. Jeg vil i hvert fald prøve at holde op med at skrive, som om vi er to. Jeg vil gerne finde en måde at danse på, som ikke kommer fra et frygtsomt sted. En måde at bevæge mig og skrive på, som hverken er en søgen ud af kroppen eller en gennem mig bag den. Men en måde at forbinde mig med den på. Jeg vil prøve at tænke på, at min situation i kroppen ikke nødvendigvis behøver at betyde en fængsling, eller at jeg er lukket inde i mig selv. At den ultimative frihed ikke nødvendigvis findes på den anden side af en overskridelse af kroppens grænser. At friheden ikke kun er et sted post kroppen, men også findes i selve kropsligheden. Jeg tror, det kræver mod af mig. ■

I SKYGGEN AF ANDETHEDEN

dansen mellem tro og tab

Af Marie-Louise Olsen, stud.psych.

Illustrationer af Natascha M.R. Hansen,
stud.psych.

I sorgens abyssale dybder,
anes de mest uforklarlige følelser.
Jeg vil bære mit gamle *dåbskors*,
trods min agnostik,
udføre *morgengebeter*,
selvom Allah er mig fremmed.

Jeg vil leve som en *eremit* og søge *nåde*,
hengive mig til et
buddhistisk tempel
og først træde frem i solens lys,
når jeg har fuldført 365 *mandalaer*,
hver skabt, for så at forvitre.

Jeg vil lade mine tåre spejle sig i *fuldmånens skær*,

oplade mine krystaller og min indre styrke.

Danse i *ritualistiske repetitive*

heksecirkler,

søge trøst i

hver en sjæl på min vej,

fortabt og febrilsk finde dig

i sommerfugle og stjernestøv.

Som en odysse gennem sjælens intrikate labyrint,

iført sørgebind og mørke klæder,

begræder jeg min *hjemløse kærlighed*,

som nu kun kan manifesteres

som en svunden varme i favnens fravær,

og den tabte mulighed for

at fortælle dig,

hvor dybt du er elsket. ■

NORMALT HOLDER JEG OP MED AT LYTTE, HVIS FOLK STIKKER MIG EN FUCKFINGER, MEN AMINA ELMI ER UNDTAGELSEN

Anmeldelse af Barbar [TAVSHEDENS OBJEKT]

Af Iben Berndt, stud.psych.

Illustration af Maja Koch Nielsen, stud.psych.

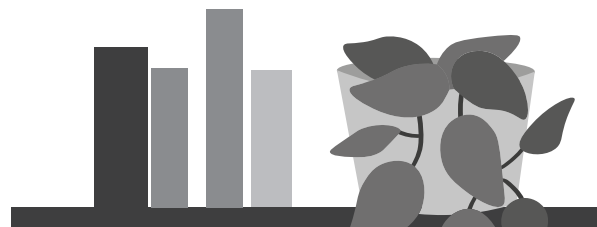
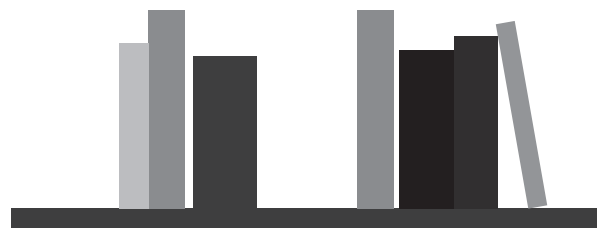
Jeg har aldrig set fuckfingeren som et synderligt konstruktivt, dialogskabende middel, men i sin debutdigtsamling *Barbar [TAVSHEDENS OBJEKT]* formår Amina Elmi alligevel på original vis at forvandle *I-don't-give-a-fuck*-symbolet til en fornem håndsrækning, man som læser har lyst til at tage imod. Hun er eftertænksom, tydelig, fri af undskyldninger. Elmi ønsker ikke at være tavs. Hun tager med rungende kraft sin plads, og hun ved præcis, hvordan man forvandler en læser til en lytter.

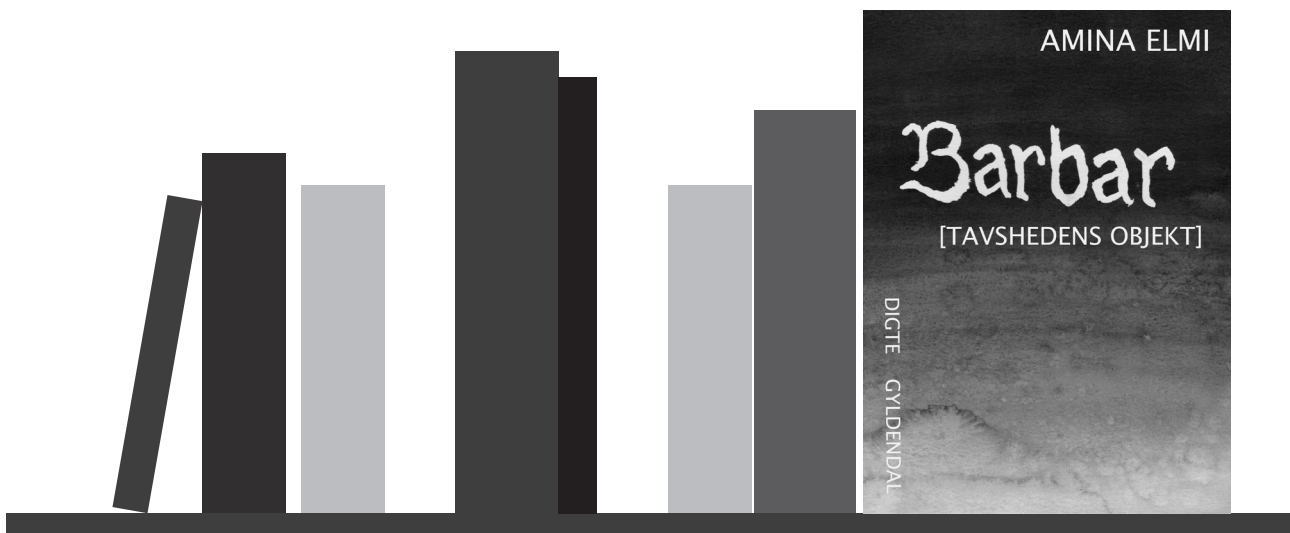
Europa forstod flygtningen da flygtningen
var europæeren, her er min nedarvede hukom-
melse, og her er endnu en fuckfinger
(s. 11)

Sproget er gennemført, enkelt og skarpt. Jeg vil sågar påstå, at hun efterlader sin læser med indtryk, der sætter sig som små, permanente mærker. Flere gange tog jeg mig selv i at stoppe op og lægge bogen fra mig for at bearbejde dét, jeg netop havde læst. Der er en eksistentiel tyngde og transgenerational dybsindighed i hendes digte, og jeg følte mig nærmest tvunget til at se på mig selv udefra. Jeg kan bedst beskrive det således; Elmi giver sin læser et ekstra sæt øjne at se verden med.

identitet er en myte
vi har ingen navne, ingen stemmer, intet liv
der ikke afspejler hinanden
jeg rækker ud til dig jeg skælder ud på
(s. 105)

Hun jonglerer store følelser såvel som anklager med et humoristisk tvist og kæder det symbiotisk sammen, når hun berører både sorg, fremmedgørelse, religion, fællesskab og forelskelse.

(...) og når aftenen er slut, siger de, *sikke nogle fantastiske samtaler.*
Man kan kun savne Kierkegaard som efter sådanne selskaber *ville skyde knop-*
pen af sig selv.

(s. 93)

Og netop humoren balancerer fortrinligt resten af digtsamlingen, der også rummer stor sørgmodighed. En sørgmodighed, der for mig fremstår som et livsvilkår på samme vis som dét faktum, at vi altid fødes ind i en familie, der har eksisteret forud for os, og som er med til at skabe vores identitet, før vi trækker vores første åndedræt.

blev jeg opfostret af kvinder som hånddekorerede rum
hvor deres egen refleksion
i spejlet kunne være til
hvad kalder de mig?
ved navnet på dette sted eller ved mit eget eller min stammes?

(s. 32)

Jeg får også lige lyst til at fremhæve min egen personlige favorit, som ganske enkelt ikke kan læses nok gange.

Vold står til i tavsheden, og jeg prøver at fylde hullerne ud. Det føles som
at genskabe et billede jeg aldrig har taget.
Et sted i fremtiden, står dette billede tilbage.

(s. 91)

Konklusionen herfra er altså; du kan trygt samle denne debutdigtsamling op, der uden tvivl (jeg er i hvert fald ikke i tvivl) er din tid værd – og mere til. Og inden du forlader mig, vil jeg slutte med en opfordring,

Jeg vil have at min nekrolog skal indeholde, "hun levede sine stilheder højt"

(s. 116)

Gør som Elmi, lev dine stilheder larmende højt. Og giv nogen en fuckfinger, når de fortjener den.

Amina Elmis debut, *Barbar [TAVSHEDENS OBJEKT]* udkom d. 17. august 2023 på Gyldendal. Få uger efter udgivelsen, blev den solgt til forlag i hhv. Norge og Sverige. ■

FILMHJØRNET

3 film om andet(hed)

Af Asger Bernsen, stud.psych.

Mit navn er Asger, og jeg elsker film og psykologi. I denne klumme vil jeg løbende dele mine personlige anbefalinger af film, der på den ene eller anden måde berører psyken.

Jævnfør dette magasins tema "Andet(hed)" er her tre film, der på hver sin måde berører dette. 'The Father' der skildrer et andet perspektiv, 'Under the Skin' der viser mødet med noget andet end sig selv og 'Seconds', der udforsker skiftet til noget andet.

SECONDS (1966)

Skiftet til noget andet

Hvis du blev tilbudt et nyt liv, en ny karriere, et nyt udseende, et nyt hus, en ny start, ville du så tage imod det? Dette er spørgsmålet, som John Frankenheimers film "Seconds" fra 1966 udforsker gennem en mands møde med præcis dette tilbud.

Arthur Hamilton er en midaldrende bankmand. Hans liv er monotont. Hans ægteskab er uden lidenskab. Hans børn ringer ikke. Da Arthur en dag kontaktes af et hemmeligt selskab, som tilbyder ham en frisk start, kræver det ikke meget overbevisning. Til at starte med er hans nye hus, hans nye krop og hans nye karriere alt, han kunne have drømt om. Som Arthur fortsætter sin rejse, vil han dog finde ud af, at prisen for en ny chance er højere, end han kunne have forventet.

Da filmen er fra 1966, er den selvfølgelig forældet på visse punkter. Dog har den et engagerende tema, et moderne tempo og en mørk konklusion, som fans af serier såsom Black Mirror og Twilight Zone vil værdsætte. Er filmen et mesterværk, der vil ændre ens syn på livet, verden og selve eksistensen? Måske ikke. Men hvis man har en aften at slå ihjel, er 'Seconds' ikke den værste måde at gøre det på.

THE FATHER (2020)

Et andet perspektiv

Film har en fantastisk evne til at agere vindue til noget andet. Om det er at være forsker på Manhattanprojektet, gangster i 50'ernes Brooklyn eller elite-ballerina for New York City Ballet Company, kan film give seeren et glimt af radikalt anderledes levevilkår og udfordringer, end de selv oplever til daglig. En film, der bestræber sig på dette, er 2020's 'The Father', som forsøger at skildre den subjektive oplevelse af at lide under tiltagende demens.

"The Father" skildrer 82-årige Anthony (spillet af Anthony Hopkins), en stolt ældre herre med egen bolig, og hans datter Anne (spillet af Olivia Colman), som hjælper ham med dagens praktiske anliggender. Gennem Anthonys øjne møder seeren paranoiaen, desorienteringen og angsten forbundet med gradvist at tvinges i knæ af sit unægteligt smuldrende greb om virkeligheden.

Filmen udmærker sig ved på en og samme tid at skildre samtlige aspekter af demens i lamslående detaljegrad. Samtidig med at skildre Anthonys tilsyneladende rationelle og kohærente subjektive oplevelse, skildres dennes uundgåelige konflikt med den objektive virkelighed. Udover blot at skildre Anthonys egen oplevelse, bliver de pårørendes perspektiver og følelsesliv også præsenteret. Anthony vises som både mentalt fraværende, men også smerteligt bevidst om nederlaget han lider.

Denne nuance resulterer i et dybt empatisk og absolut sønderknusende helhedsbillede af demens, som bliver hos én, længe efter rulleteksterne har kørt.

UNDER THE SKIN (2013)

Mødet med det andet

Forklædt som en kvinde kører et rumvæsen (spillet af Scarlett Johansson) rundt i Skotland i forsøget på at bortføre intetanende mænd. På denne mission begynder rumvæsenet dog at lære mere om disse fremmede væsener, som hun observerer, interagerer med og imiterer.

Som med så mange andre film er "Under the Skin" åben til fortolkning. Filmen er blandt andet blevet associeret med immigration, seksualitet, identitet og medmenneskelighed. Temaet om andethed er også tydeligt, i det at hun som fremmed navigerer gennem menneskenes verden, som hun selv er uforstående for. Hun stifter i løbet af sit arbejde bekendtskab med dette 'andet' og i processen sig selv.

Filmen gør effektivt brug af abstrakt cinematografi og diverse auditive virkemidler til at fortælle historien på en meget utraditionel og forfriskende måde, der tager seeren på en unik rejse. ■

TEMASEKTION

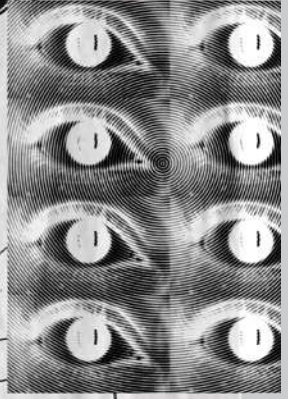
aNdeT(hEd)
(pɛɥ)ɪəpNe

Table 11.1 Diagnosis of ADHD and associated deficits and hyperactivity syndromes

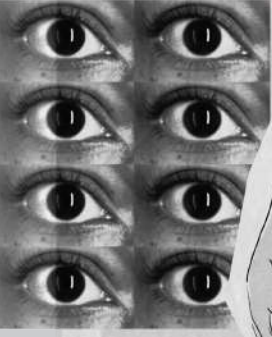
DSM-IV Attention Deficit Hyperactivity Disorder	ICD-10 Hyperkinetic Disorder
<p>A. A persistent pattern of inattention or hyperactivity-impulsivity that interferes with functioning or development, with two or more of the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) Often fails to give close attention to what one is doing (2) Often has difficulty sustaining attention (3) Often does not seem to listen when spoken to directly (4) Often does not follow through on instructions and fails to complete school work, homework or chores (5) Often has difficulty organizing tasks and activities (6) Often loses things necessary for activities (7) Often forgets to do things 	<p>The cardinal features are inattention and over-activity. Both inattention and over-activity should be present since almost all affected children are inattentive. Impaired attention is primarily in the setting of sustained attention. The child is usually not inattentive in situations where the attention is self-motivated. These deficits should be significant enough to check age and IQ. The disorder is usually associated with a specific learning disorder, conduct disorder, anxiety disorder, depression, and other mental and physical disorders.</p>

WHAT IS A SUBWAY ESHILE

Am I SAFE
#CALLTHEMILITARY

STAFETTEN MARK SCHRAM CHRISTENSEN

Af Josefine Bechgaard Lisse, stud.psych.

Illustration af Ursula Teodora Skov Moeran, stud.psych.

Stafetten er Indputs faste indlæg om fakultetets ansatte, hvor de svarer på vores spørgsmål om sig selv og derefter sender stafetten videre til en anden ansat efter eget ønske. Denne gang er det Mark Schram Christensen, der har stafetten.

Hvorfor valgte du at læse psykologi?

Jeg har faktisk ikke læst psykologi, men jeg har haft interesse for kognitiv neurovidenskab både gennem filosofiundervisning på mit gymnasium, og også fordi min mor arbejdede på et genoptræningscenter for personer med demens. Så jeg fik tidligt en interesse for mentale processer. Jeg valgte dog at læse til civilingeniør. Jeg troede oprindeligt, at jeg skulle studere nanoteknologi. Men da jeg begyndte at bladere i vores kursuskatalog på DTU, opdagede jeg, at der var forskellige kurser om hjernen, biofysik og fysiologi, som alle lød superspændende. Da uddannelserne på DTU er baseret på rigtig mange valgfag, tog det ikke lang tid, før jeg fik sammensat et studium, der bestod af en kombination af kognition- og neurovidenskabelige fag samt matematiske og fysiske fag, som jeg både tog på DTU og på KU. På DTU var der også en masse muligheder for at lave specialkurser, hvor man kunne kontakte en underviser, der ville arrangere små kurser med en enkelt eller få studerende indenfor et fokuseret område. Så jeg endte med at uddanne mig som civilingeniør med en teknisk fysik retningsbetegnelse og en fag-profil indenfor biofysik og komplekse systemer, hvor jeg kunne kombinere neurovidenskab, kognitionsvidenskab og matematisk modellering til en unik uddannelse.

Noget af det jeg blev fascineret af, var muligheden for at studere spørgsmål om menneskets bevidsthed. Det var et emne, jeg havde berørt i filosofiundervisningen på mit gymnasium, og som på daværende tidspunkt, mens jeg studerede på DTU, også var et forskningsområde indenfor kognitiv neurovidenskab, der fik megen opmærksomhed. Jeg ville samtidig også gerne prøve at forstå, hvordan forskellige humanneurovidenskabelige metoder fungerer, og hvordan de kan benyttes til at belyse menneskelig bevidsthed. Så da jeg fik mulighed for at lave et hjerneskningsforsøg om visuel perception og bevidsthed i forbindelse med mit specialeprojekt, var valget ret let. Det blev min vej ind til det, som jeg laver den dag i dag.

Efterfølgende fortsatte jeg med en Ph.d. i kognitiv neurovidenskab og idræt. Jeg ville gerne undersøge sammenhængen mellem bevidsthed og kroppens bevægelser, og på Institut for Idræt på KU har der været en stærk tradition for at studere hjernens kontrol af bevægelser. Så jeg kom med min mere kognitionsvidenskabelige tilgang til bevidsthed og visuel perception og kunne lære en masse om hjernen og centralnervesystemets kontrol af bevægelser. Siden da har en stor del af min forskning fokuseret på, hvordan vi oplever vores egne bevægelser, og hvad det er for neurofysiologiske og kognitive mekanismer, der er med til at give os en subjektiv oplevelse af vores egne bevægelser.

Hvad ville du ellers have læst/lavet?

På det tidspunkt hvor jeg valgte at læse civilingeniør, havde alternativet nok været at læse enten forhistorisk eller klassisk arkæologi. Jeg har altid været nysgerrig efter at vide, hvordan det mon har været at leve i fortiden, men jeg endte altså med civilingeniør.

Havde jeg kunnet vælge fag i dag, ville jeg nok vælge den nye uddannelse i kognitions- og datavidskab, som jeg nu underviser på. Den uddannelse var ikke en mulighed for 25 år siden, da jeg valgte studium. På daværende tidspunkt var der faktisk ikke nogen uddannelse, der fokuserede på kognitiv neurovidenskab.

Hvordan vil du beskrive fagets udvikling, fra da du læste til nu?

Jeg vil tage udgangspunkt i den kognitive neurovidenskab, som er mit primære forskningsområde. Her er der sket en ret markant udvikling: fra at kognitiv neurovidenskab var en ny spændende tilgang til at forsøge at besvare spørgsmål om kognitive processer ved at se på, hvad der sker i hjernen, samtidig med at man løser forskellige kognitionspsykologiske opgaver, til at feltet i dag er en disciplin, der har fået et meget mere detaljeret syn på, hvad hjernefunktioner er. Kognitiv neurovidenskab er i dag også præget af en helt enorm interdisciplinær tilgang til problemstillinger, hvor man henter erfaringer fra alle videnskabsgrene. Dette sker både for at gøre kognitiv neurovidenskab mere moden som disciplin, fx gennem brug af nye teknikker, analysemetoder og teoretiske tilgange til at forstå kognition. Men også for at informere andre videnskabsgrene om, hvordan viden om hjernen kan bruges til at forstå beslutninger taget i komplekse hverdagsituationer. Dette interdisciplinære samarbejde har så igen været med til at modne kognitiv neurovidenskab fra en tilgang til kognitive funktioner som en simpel bottom-up proces, til i dag at anerkende den indflydelse som omgivelser, sociale relationer og tidligere erfaringer spiller for kognitive processer. Så der er helt klart sket en udvikling ▶

fra, at det har været få traditionelle videnskabelige discipliner, der prægede udviklingen indenfor kognitiv neurovidenskab, til at det i dag er et meget farverigt og interdisciplinært forskningsfelt, hvor man hele tiden lærer nyt fra andre faglige discipliner. Det synes jeg er en super spændende udvikling.

Hvordan tror du, studiet/faget ser ud om 20 år?

Jeg håber kognitionsforskningen om 20 år har fået en langt stærkere plads i samfundet som en vigtig kilde til at forstå, hvordan mennesker handler i forskellige situationer, og derigennem vil blive lyttet til for at forstå komplekse samfundsforhold. Dette både i situationer hvor mennesker er direkte i kontakt med hinanden og med deres omverden, men også i forhold til problemstillinger, hvor det enkelte menneskes handlinger måske umiddelbart ser ud som om, det ikke har synlige konsekvenser, men hvor det kan have langsigtede konsekvenser for, hvordan vi som mennesker påvirker vores omverden. Forhåbentlig kan kognitionsforskningen i tæt interdisciplinært samarbejde med andre videnskabsgrene være med til at løse nogle af de store udfordringer, verden kommer til at stå overfor i den nære fremtid.

Hvad er de tre bedste ting i din hverdag?

Søde kolleger, interesserede og nysgerrige studerende og en masse ukendte spørgsmål, der åbner ens horisont for nye måder at se og forstå verden på.

Hvad ville du sige til dig selv som studerende, hvis du kunne vende tilbage til din studietid?

Tag de muligheder der byder sig. Det er sjældent, at alt det, du har tænkt dig i første omgang, er muligt. Det er svært at planlægge sig gennem et studieforløb på forhånd, så vær forberedt på at ting sjældent former sig, som man har tænkt sig.

Hvem skal have stafetten af dig?

Milan Obaidi ■

IRIS MURDOCH BOGMÆRKET

Af Marie-Louise Olsen, stud.psych.

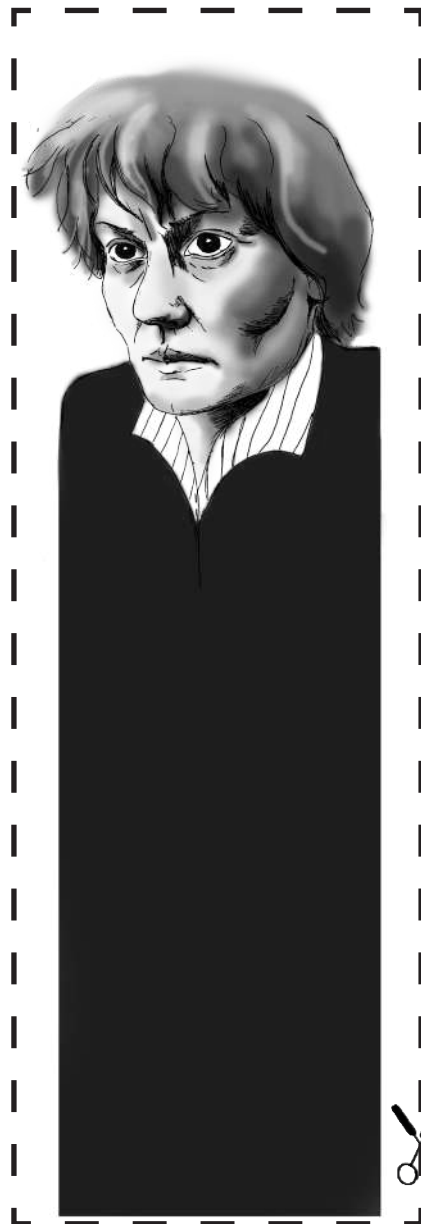
Illustration af Ursula Teodora Skov Moeran, stud.psych.

Forfatteren og filosofen Dame Jean Iris Murdoch blev født i den 15. juli 1919, og har med hendes modige, selvsikre og kærlige ascendant i løven, oprigtigt formålet at skrive sig ind i tematikken om andethed. Murdochs tidligste år blev spenderede i London, hvor hun gik på Badminton School Bristol fra 1938 til 1942, og senere studerede filosofi på Somerville College i Oxford. Mellem 1942 og 1944 arbejdede hun i det britiske finansministerium, og efter anden verdenskrig som administrativ medarbejder i FN's Relief and Rehabilitation administration, hvis formål var at hjælpe de europæiske nationer med økonomi efter krigen, og ligeledes hjælpe alle de krigsflygtninge, som krigens forfærdeligheder havde bragt. Med muligvis eklektisk præg af både uddannelse og tidens ånd, oven på de to krige hærdelse i Europa, debuterede Iris Murdoch sit usædvanlige og bemærkelsesværdige forfatterskab i 1953, med den stærkt eksistentialistiske prægede roman *Under the Net*.

Dette var blot startskuddet på en forfatterkarriere, som var særdeles flittig, og som med tiden skulle tælle 32 publicerede værker, alle med udforskende temaer som moral, kærlighed, tro og eksistens i centrum. Alle værker ligeledes kendetegnet ved en filosofisk dybde, som satte spørgsmålstejn ved konventionelle opfattelser af det normative rigtige og forkerte, og i den grad lod hende træde ind i en andethed, komparativt til mange andre forfattere på hendes tid, som ofte skrev mere konventionelle romaner. Hvad der ligeledes adskilte Murdochs fra de fleste forfattere, var evnen til skabelsen af komplekse karakterer, som med psykologisk dybde afspejlede den menneskelig sjæls dilemmaer. I qua af dette var hendes romaner altså ikke kun med fokus på de ydre handlinger, men

formåede nærmest med dualistiske implikationer, at skabe fokus på indre og psykologiske konflikter, og deri moralens kompleksitet. Men hendes forfatterskab var bestemt ikke det eneste, som formåede at skrive hende ind i en andethed. Murdoch var også meget før sin tid åbent biseksuel, og havde gennem sit 45-årige ægteskab med litteraturkritikeren og forfatteren John Bailey, et åbenlyst åbent ægteskab, hvor Murdoch tilkendegav hendes kærlighed for både andre mænd og kvinder. Dette taler ligeledes direkte ind hendes citat fra 1959, hvor hun udtalte at "Kærligheden er den ekstremt svære erkendelse, at andet end en selv er virkeligt", da dette ultimativt kan ledes til, at kærligheden ikke nødvendigvis kun skal være forbeholdt erkendelsen af den eneste ene.

På hendes gamle dage endte Murdoch desværre med at stå i en andethed til sig selv, da hun i en alder af 76, kort tid efter hun publicerede hendes sidste roman *Jacksons Dilemma* (1995), blev diagnosticeret med den neurodegenerative lidelse Alzheimers. Desværre var dette ligeledes denne tematik, som blev omdrejningspunktet for filmen *Iris* fra 2001, som de fleste kender Iris Murdoch fra. Ikke desto mindre fortjener Iris Murdoch meget mere erkendelse end det, med hendes storartet og stadig relevant forfatterskab den dag i dag, som kan formå at udfordre os tidløst til at tænke dybere over vores egne værdier og handlinger. ■

Psyk & Tværs #32

Af Gustav Egede Kristensen, stud.psych.

Lodret

1. Eksistentiel hændelse
2. Drik
3. Rettelse
4. Information Technology Service Intelligence
6. Kølig sommersnack
7. Socialdemokratiet
9. Næsten ens
12. Gifted children
14. Den anden diagnosemanual
19. Zimbardo og Foucault undersøger det med ejefald
20. Tema
22. To ens

Vandret

1. Forfatter og på stranden
2. Har høj resiliens
3. Nazistisk organisation
4. Den ene diagnosemanual
5. Anklaget
8. Danske vokaler
10. Tal
11. Kommer efter eksistens
13. Religiøs højtid
15. Træer
16. Gruppetype
17. Landekode
18. Aftales
21. Sansning
23. Personlighedstræk
24. Forholdsord

Vind et gavekort på 100 kr. til Academic Books!

Tag et billede af din løste Psyk & Tværs og send det til kryds@indput.dk senest d. 1. november 2023, så trækker vi lod blandt de korrekte løsninger.

**Academic
books**

1	7	19	21	9		3	20
		8				16	
24		10			4		
5	6			12			23
11							
	17			13		14	
2						21	22
18				15			

